

ZAKON O JAVNIH CESTAH

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejem

Zakon o javnih cestah (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 57/08 – ZLDUVCP, 69/08 – ZcestV, 42/09 in 109/09; v nadaljevanju: ZJC), ki je stopil v veljavo 7. junija 1997, je uredil javne ceste v Republiki Sloveniji in jih razdelil na tiste, ki so v pristojnosti državnih organov (državne ceste) ter tiste, ki so v pristojnosti občinskih organov (občinske ceste). ZJC v I. poglavju (splošne določbe, 1. do 15. a člen) ureja vprašanja, ki se nanašajo na vse javne ceste, zlasti razdelitev pristojnosti med državo in občino na področju upravljanja z javnimi cestami kot javnim dobrim in gospodarjenjem z njimi in temeljna vprašanja upravljanja z javnimi cestami ter njihove graditve in vzdrževanja, kjer je določil tudi gospodarsko javno službo vzdrževanje javnih cest. V nadaljevanju ZJC ureja zlasti državne ceste, in sicer najprej upravljanje državnih cest, nato njihovo graditev, vzdrževanje in varstvo državnih cest ter prometa na njih. Ureja tudi inšpekcijski nadzor nad državnimi cestami, ter določa prekrške za nekatere kršitve določb zakona.

Temeljni razlog za novelacijo ZJC je odločitev o prenosu vsebin, ki se nanašajo na ceste iz Zakona o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1, Ur. l. RS, št. 56/2008 – uradno prečiščeno besedilo, 57/2008-ZLDUVCP in 58/2009 - v nadaljevanju ZVCP-1). V ZJC se iz ZVCP-1 prenesejo vsebine s področja varnosti cest (vzdrževanje cest, uporaba cest, prometne ureditve in prometna signalizacija, oprema, naprave in ukrepi za umirjanje prometa pooblastila policistov in inšpekcijskih organov na področju varnosti cest), ki se nanašajo na državne, občinske in nekategorizirane ceste.

Dne 19.11.2008 je bila sprejeta in 29.11.2008 objavljena Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2008/96/ES o izboljšanju varnosti cestne infrastrukture (UL L št. 319 z dne 29. 11. 2008, str. 59; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2008/96/ES). Rok za prenos direktive v slovenski pravni red je 19.12.2010. Predlagani zakon zato vključuje temeljne zahteve direktive, ki jo je potrebno prenesti v slovenski red na zakonski ravni.

Razlog za novelacijo ZJC je tudi dejstvo, da so bili po uveljavitvi ZJC sprejeti novi sistemski in področni zakoni ali njihove novele, s katerimi so posamezne rešitve v ZJC v neskladju in je zato ugotovljena neskladja potrebno odpraviti.

Poleg navedenega je razlog za novelacijo ZJC tudi dejstvo, da so številne določbe v ZJC zastarele in neučinkovite, ter jih je potrebno novelirati.

2. Cilji, načela in pogloblitve rešitve predloga zakona

Cilji predlaganega zakona so:

- prenos in novelacija vsebin iz ZJC, ki se nanašajo na upravljanje, gradnjo, vzdrževanje in varstvo javnih cest,
- prenos in novelacija vsebin iz ZVCP-1, ki se nanašajo na varnost cest,

- prenos temeljnih zahtev Direktive 2008/96/ES v slovenski pravni red;
- uskladitev z zakoni, ki so bili sprejeti po ZJC, predvsem s predpisi o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin ter predpisi o graditvi objektov,
- dopolnitev oziroma sprememba nekaterih ureditev, ki so se pri izvajanju ZJC izkazale kot neučinkovite, zastarele ali pomanjkljive.

Glede na zgoraj opredeljene cilje, predlagatelj predlaga novo besedilo ZJC.

Poglavitne rešitve predlaganega zakona so zlasti naslednje:

1. Zakon spreminja status javnih cest.

Zakon razširja možnost pridobitve služnosti na javni cesti za gradnjo vseh objektov gospodarske javne infrastrukture in priključkov nanjo, pri čemer je služnost v korist lokalnih skupnosti neodplačna v primeru gradnje objektov, ki služijo izvajanju obvezne gospodarske službe lokalnega pomena.

Cestni svet, na katerem so določene površine za spremljajoče dejavnosti ter cestni svet, ki ni prometna površina, je mogoče obremeniti s stvarnimi pravicami in najemom skladno s predpisi, ki urejajo ravnanje s stvarnim premoženjem države, pokrajin in občin.

2. Zakon uvaja pojem kolesarskih povezav.

Kolesarska povezava je niz prometnih površin, namenjenih prometu kolesarjev in drugih udeležencev pod pogoji, določeni s pravili cestnega prometa in predpisi, ki urejajo javne ceste, ter označenih s predpisano prometno signalizacijo.

Lahko poteka kot kolesarska pot, kolesarska steza, kolesarski pas ali kot prometna površina, ki je namenjena tudi drugim udeležencem v prometu. Glede na povezovalni pomen v prostoru se kolesarske povezave delijo na daljinske, glavne, regionalne in lokalne kolesarske povezave. Kot celota tvorijo omrežje kolesarskih povezav.

3. Zakon določa pogoje in način pridobitve pravice graditi za gradnjo vseh javnih cest.

Zaradi gradnje javne ceste se lastninska pravica na zemljišču ali nepremičnini odvzame ali omeji, če ne pride do sporazumne pridobitve stvarne pravice.

Če je zaradi rekonstrukcije javne ceste znotraj njenega varovalnega pasu, potrebno izvesti razlastitev ali omejitev lastninske pravice na nepremičnini, pa taka rekonstrukcija ni določena s prostorskim aktom, se javna korist za to razlastitev oziroma omejitev lastninske pravice ugotovi s sklepom vlade oziroma občinskega sveta.

Če je izvedba ukrepov, ki so potrebni zaradi varstva pred hrupom in drugimi emisijami prometa, bolj učinkovita in ekonomična na sosednjih nepremičninah kot izvedba na cestnem svetu, se lahko na podlagi pravnega posla z lastnikom nepremičnine, ustanovi stvarna pravica.

4. Zakon novelira pravila in postopek določanja meje ceste.

Za določitev meje ceste v postopkih urejanja in spreminjanja mej se uporabljajo določbe zakona, ki ureja vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje zemljiškega katastra, katastra stavb in registra nepremičnin evidentiranje, v kolikor ZJC ne določa drugače.

Podlaga za določitev meje ceste je prostorski akt države ali občine, načrt parcelacije iz sklepa o ugotovitvi javne koristi, ali zunanji rob cestnega sveta. Postopki urejanja in spreminjanja mej za določitev meje ceste kot tudi postopki za označitev meje ceste ter evidentiranje sprememb v zemljiškem katastru se izvedejo na podlagi zahteve lastnika parcel ali upravljavca ceste. Stranke v postopkih določitve meje ceste so lastniki parcel in upravljavec ceste. Zakon natančno določa postopek in pravila določitve meje ceste v postopku spreminjanja mej ter pravice in obveznosti udeležencev v postopku.

5. Zakon natančno določa odgovornost za varnost cest in nemoten potek prometa.

Prometno ureditev na državnih cestah določa upravljavec državnih cest, prometno ureditev na občinskih cestah občina, na nekategoriziranih cestah v splošni rabi pa lastnik oziroma od njega pooblaščen upravljavec. Prometna ureditev mora biti označena s predpisano prometno signalizacijo in opremo.

Zakon natančno določa temeljne zahteve opremljenosti cest s prometno signalizacijo in prometno opremo. Javne ceste in nekategorizirane ceste, ki se uporabljajo za promet, morajo biti opremljene s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo, ki udeležence prometa opozarja na nevarnost na cesti ali delu ceste, jim naznanja omejitve, prepovedi in obveznosti, jim daje potrebna obvestila za varen in neoviran promet ter jih vodi v prometu. Prometna signalizacija in prometna oprema mora ustrezati odrejeni prometni ureditvi in prometno-tehničnim ter prometno varnostnim razmeram na cesti oziroma delu ceste.

Prometno signalizacijo in prometno opremo postavlja in odstranjuje vzdrževalec ceste, v primeru kratkotrajne ustavitve prometa pri opravljanju izrednega prevoza pod pogoji dovoljenja za izredni prevoz izvajalci izrednega prevoza, v primeručasne označitve kraja nadzora tudi delavci organov in organizacij, ki so pristojni za nadzor predpisov, s katerimi so določeni prekrški, in v skladu s svojimi pooblastili opravljajo nadzor v prometu, v primeru označitve kraja, na katerem se opravlja nadzor prometa, označitve in zavarovanja kraja prometne nesreče ter za pošiljanje drugih nujnih obvestil udeležencem prometa pa jo smejo postaviti in odstraniti tudi policisti.

6. Vsebina zakona se razširja na občinske ceste.

Zakon ureja temeljna pravila upravljanja, graditve, vzdrževanja in varstva občinskih cest. V zakonu je dodano novo poglavje, v katerem so določena temeljna pravila upravljanja, graditve, vzdrževanja in varstva občinskih cest. Zakon določa upravljavca občinskih cest. Občine morajo pri načrtovanju, projektiranju, gradnji in načrtovanju občinskih cest upoštevati zakon o javnih cestah in podzakonske predpise zakona o javnih cestah. Zakon določa varovalni pas občinske ceste, v katerem je raba prostora omejena, določa polje preglednosti na občinskih cestah, določa temeljna pravila graditve, rekonstrukcije, prilagoditve in ukinitve priključkov nekategoriziranih cest na občinske ceste. Na občinskih cestah prometno ureditev določi občina. Zakon ureja tudi zapore občinske ceste zaradi del ali prireditev na občinski cesti. Zakonska obveznost občine je vodenje podatkov o občinskih cestah. Upravljavec občinske ceste je obvezen voditi evidence o občinskih cestah in objektih, skladno s predpisi o

načinu označevanja javnih cest in o evidencah o javnih cestah in objektih na njih ter jih brezplačno posredovati Direkciji za ceste.

Zakon na občinske ceste razširja pravila pregleda in prevzema obnovitvenih del. Na občinskih cestah pregled in prevzem opravi komisija, ki jo določi župan. Po opravljenem pregledu izda župan odločbo, s katero odredi odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti ali izda dovoljenje za izročitev ceste, cestnega odseka ali cestnega objekta prometu.

Zakon na občinske ceste razširjajo tudi določbe, ki opredeljujejo prepovedi ogrožanja varne uporabe ceste in določbe, ki opredeljujejo obveznosti lastnikov nepremičnin ob cesti.

7. Vsebina zakona se razširja na področju inšpekcijskega nadzorstva.

Poglavje, ki ureja inšpekcijsko nadzorstvo, je napisano na novo. Zakon določa pogoje za opravljanje inšpekcijskega nadzorstva na občinskih in nekategoriziranih cestah, obseg inšpekcijskega nadzorstva, način vodenja inšpekcijskega postopka, način prisilne izvršbe inšpekcijskih ukrepov in opredeljuje splošne inšpekcijske ukrepe. Vodenje inšpekcijskega postopka, izrekanje ukrepov in vročanje inšpekcijskih odločb zakon opredeljuje kot nujne ukrepe v javnem interesu, zato se v smislu določb ZUP odločba lahko izda v skrajšanem postopku brez zaslišanja strank. Odločba se lahko izda ustno, za kraj vročanja in mesto, na katerem se pusti obvestilo o poskusu vročanja, se šteje tudi gradbišče, objekt oziroma kraj izvajanja del, v zvezi s katerim se vodi postopek. Zoper odločbo cestnega inšpektorja je dovoljena pritožba v osmih dneh od dneva njene vročitve. Pritožba zoper odločbo ne zadrži njene izvršitve. Prisilna izvršba inšpekcijskih ukrepov se opravlja po določbah ZUP, če ZJC ne določa drugače. Inšpektor za ceste ukrepa z opozorilom, če oceni, da je to zadosten ukrep, ali z odločbo. V členu zakon podrobneje opredeljuje vse vrste inšpekcijskih ukrepov, ki lahko pridejo v poštev ob opravljanju inšpekcijskega nadzorstva javnih cest. Naprej zakon še določa, da izvršbo inšpekcijskega ukrepa po drugih osebah zagotovi upravljavec državne ceste oziroma upravljavec občinske ceste, v okviru izvajanja javne službe rednega vzdrževanja cest.

8. Vsebina zakona se razširja z ukrepi policije in občinskega redarstva ob ugotovljenih pomanjkljivostih na cesti.

V posebnem poglavju zakon določa začasne ukrepe policistov in občinskih redarjev ob ugotovljenih pomanjkljivostih na cesti. Policija in občinsko redarstvo sta prekrškovna organa za prekrške v zvezi z nedovoljeno uporabo cest in prepovedanimi posegi v cestno telo, cestni svet, cestno telo oziroma varovalni pas javne ceste.

9. Prenovljeno je poglavje kazenskih določb.

Novi členi opisujejo prekrške v zvezi z uporabo cest ter določa globe za posameznike, pravne osebe, samostojne podjetnike posameznike in posameznike, ki samostojno opravlja dejavnost, ki storijo opisani prekršek v zvezi z vzdrževalnimi deli na cestah, prekrške v zvezi s prometno ureditvijo, prometno signalizacijo in opremo na cestah ter napravami in ukrepi za umirjanje cestnega prometa, prekrške v zvezi z zaporo ceste zaradi del ali prireditev na cesti, prekrške v zvezi s posegi v cestno telo, cestni svet, cestno telo oziroma varovalni pas ceste, prekrške v zvezi s cestnimi priključki, prekrške v zvezi z rekonstrukcijskimi in obnovitvenimi deli na državnih cestah in prekrške v zvezi s poljem preglednosti ceste ter določa globe za posameznike, pravne osebe, samostojne podjetnike posameznike in posameznike, ki samostojno opravlja dejavnost, ki storijo opisani prekršek.

10. Zakon določa minimalne zahteve varnosti cestne infrastrukture, s katerimi se v slovenski pravni red prenašajo temeljne zahteve Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2008/96/ES o izboljšanju varnosti cestne infrastrukture (UL L št. 319 z dne 29. 11. 2008, str. 59).

V posebnem poglavju je določen obseg uporabe teh zahtev, ki se nanašajo le na državne ceste, ki so del vseevropskega cestnega omrežja brez predorov na teh cestah. Nadalje je opredeljeno področje uporabe zahtev direktive. Preverjanje varnosti ceste je potrebno zagotoviti v vseh fazah načrtovanja ceste do pričetka obratovanja. Pregledovanje varnosti cest je potrebno zagotoviti tudi za obstoječe ceste. Vlada bo določila ustrezne smernice, ki bodo določale izvedbo posameznih aktivnosti za izboljšanje varnosti. Presojno varnosti ceste je potrebno zagotoviti že v fazi idejnega projekta. Natančneje je predpisana izdelavo ocena učinka posameznih variant na prometno varnost, ki pomeni pomemben argument za končno odločitev pri izbiri najustreznejše variante. Naprej je določen način preverjanja varnosti v cestnem prometu, ko je potek nove ceste ali potek rekonstrukcije obstoječe ceste že določen. S pregledovanjem projektne dokumentacije in preverjanjem varnosti projektnih rešitev v vseh fazah projektiranja, se zagotavlja kontinuirano upoštevanje varnosti ceste. Zahteva direktive glede razvrščanja cestnega omrežja glede na število nesreč je vsebina naslednjega člena, ki določa način ter obveznosti upravljavca cest pri razvrščanja cestnih odsekov glede na število nesreč. Naslednji člen obravnava pregledovanje varnosti obstoječih cest, to je cest v obratovanju. Osnovni namen takšnega pregledovanja je ugotoviti pomanjkljivosti cestnih odsekov, ki s stališča prometne varnosti narekujejo izvedbo vzdrževalnih del za preprečevanje prometnih nesreč. Zahtevo, da je prometne nesreče s smrtnim izidom potrebno obravnavati individualno in za vsako posebej izdelati posebno poročilo, določa naslednji člen. Ta določa tudi način zagotovitve te zahteve. Imenovanje in usposabljanje za izvedenca varstvo cest določa naslednji člen. Za izvedenca za varstvo cest bo lahko imenovan posameznik ali posameznica z univerzitetno ali visoko strokovno izobrazbo s področja gradbeništva ali prometa; najmanj 6 let izkušenj na področju projektiranja cest, ali revidiranja cestnih projektov, ali izdelave prometno varnostnih analiz oziroma analiz cestnih nesreč in uspešno opravljeno strokovno usposabljanje za izvedenca za varnost cest.

II. BESEDILO ČLENOV ZAKONA

ZAKON O JAVNIH CESTAH

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (namen zakona)

(1) Ta zakon določa status in kategorizacijo javnih cest, enotna pravila za graditev, vzdrževanje vseh javnih cest ter pogoje za uporabo nekategoriziranih cest v splošni rabi zaradi zagotovitve čim bolj enakih pogojev za kakovosten in varen prevoz vsem uporabnikom cest na celotnem cestnem omrežju v državi, obvezno gospodarsko javno službo za zagotavljanje usposobljenosti javnih cest za varen in neoviran promet ter ureja upravljanje, graditev, vzdrževanje in varstvo državnih in občinskih cest ter prometa na njih.

(2) Ta zakon prenaša v slovenski pravni red določbe naslednjih direktiv Evropske unije:

– Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/54/ES z dne 29. aprila 2004 o minimalnih varnostnih zahtevah za predore v vseevropskem cestnem omrežju (UL L št. 167 z dne 30. 4. 2004, str. 39; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2004/54/ES).

- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2008/96/ES z dne 19. novembra 2008 o izboljšanju varnosti cestne infrastrukture (UL L št. 319 z dne 29. 11. 2008, str. 59; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2008/96/ES).

2. člen (pojem in status javnih cest)

(1) Javne ceste so prometne površine splošnega pomena za cestni promet (v nadaljnjem besedilu: promet), ki jih lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo javne ceste in pravili cestnega prometa.

(2) Javne ceste so javno dobro in so izven pravnega prometa. Na njih ni mogoče pridobiti lastninske pravice s priposestvanjem ali drugih stvarnih pravic.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je na cestnem svetu javne ceste mogoče pridobiti služnost za gradnjo objektov gospodarske javne infrastrukture in priključkov nanjo, pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo javne ceste in predpisi, ki urejajo ravnanje s stvarnim premoženjem države, pokrajin in občin. Služnost v korist lokalnih skupnosti je neodplačna v primerih gradnje objektov, ki služijo izvajanju obvezne gospodarske službe lokalnega pomena.

(4) Na prometnih površinah zunaj vozišča javne ceste in na površinah ob njej, ki so določene za opravljanje dejavnosti, namenjenih udeležencem v prometu (v nadaljnjem besedilu: spremljajoče dejavnosti), je mogoče za opravljanje takšnih dejavnosti pridobiti posebno pravico uporabe.

(5) Ne glede na drugi odstavek tega člena je površine v cestnem svetu, na katerem so določene površine za spremljajoče dejavnosti ter cestnem svetu, ki ni prometna površina, mogoče obremeniti s stvarnimi pravicami in jih dati v zakup skladno s predpisi, ki urejajo ravnanje s stvarnim premoženjem države, pokrajin in občin.

3. člen (delitev in kategorizacija javnih cest)

(1) Javne ceste so državne in občinske ceste

(2) Državne ceste so v lasti Republike Slovenije, občinske ceste pa v lasti občin.

(3) Glede na pomen za promet in povezovalne funkcije v prostoru se državne ceste kategorizirajo na avtoceste, hitre ceste, glavne ceste I. in II. reda, regionalne ceste I., II. in III. reda ter kolesarske poti, občinske ceste pa na lokalne ceste, lokalne poti ter poti za kolesarje.

(4) Lokalne ceste se v naseljih lahko razvrščajo v več podkategorij, ki se določijo v predpisu iz petega odstavka tega člena.

(5) Merila za kategorizacijo javnih cest določi Vlada Republike Slovenije.

(6) Glede na potek v prostoru se javne ceste delijo na:

- ceste v naselju;
- ceste zunaj naselja.

(7) Javne ceste so lahko namenjene uporabi vsem ali samo določenim vrstam prometa (ceste, rezervirane za promet motornih vozil, ceste, rezervirane za promet kolesarjev ali ceste, namenjene za druge vrste prometa).

(8) Minister, pristojen za promet, predpiše način označevanja javnih cest in evidence o javnih cestah in objektih na njih, ki obsega način zbiranja in vodenja evidence, njeno vsebino in uporabo podatkov iz evidence.

4. člen **(omrežje kolesarskih povezav)**

(1) Kolesarska povezava je niz prometnih površin, namenjenih prometu kolesarjev in drugih udeležencev pod pogoji, določenimi s pravili cestnega prometa in predpisi, ki urejajo javne ceste, ter je označena s predpisano prometno signalizacijo.

(2) Kolesarska povezava je lahko izvedena kot kolesarska pot, kolesarska steza, kolesarski pas ali kot prometna površina, ki je namenjena tudi drugim udeležencem v prometu.

(3) Glede na povezovalni pomen v prostoru se kolesarske povezave delijo na daljinske, glavne, regionalne in lokalne kolesarske povezave.

(4) Kolesarske povezave se lahko med seboj deloma prekrivajo.

(5) Minister, pristojen za promet, predpiše merila za razvrstitev kolesarskih povezav, pravila za označitev in evidentiranje ter minimalne pogoje za vzpostavitev in vzdrževanje kolesarskih povezav.

5. člen **(sestavni deli javne ceste)**

(1) Javno cesto sestavljajo:

- cestni svet,
- cestišče;
- brežine ceste;
- cestni objekti;
- prometna signalizacija in prometna oprema;
- cestni priključki v širini cestnega sveta;
- naprave za odvodnjavanje ceste;
- servisne prometne površine (počivališča, odstavne niše, parkirišča, avtobusna postajališča in obračališča ter podobno);
- servisne površine z objekti in napravami za upravljanje in vzdrževanje cest ter nadzor prometa;
- cestne naprave in druge ureditve, namenjene varnosti, vodenju in nadzoru prometa, zaščiti ceste ter zemljišč in objekti za preprečevanje škodljivih emisij prometa.

(2) Javna cesta pridobi status grajenega javnega dobra s pravnomočno ugotovitveno odločbo, ki jo za državne ceste izda ministrstvo, pristojno za promet, za občinske ceste pa pristojna občinska uprava.

6. člen **(uporaba pojmov)**

(1) Posamezni pojmi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. cesta je prometna površina, omejena z mejo cestnega sveta, ki jo lahko uporabljajo vsi ali določeni udeleženci v prometu pod pogoji, določenimi z zakonom in drugimi predpisi;

2. javna cesta je cesta, ki jo je pristojni organ v skladu z merili za kategorizacijo javnih cest razglasil za javno cesto določene kategorije in jo lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi z zakonom in drugimi predpisi;
3. nekategorizirana cesta je vsaka prometna površina v splošni rabi, na kateri se opravlja promet na način in pod pogoji, kot jih v skladu s predpisi o pravilih cestnega prometa določi lastnik ali od njega pooblaščen upravljavec;
4. državna cesta je kategorizirana javna cesta, namenjena prometnemu povezovanju regij ter pomembnejših naselij v državi in z enakimi v sosednjih državah, prometnemu povezovanju pokrajin znotraj države ter prometnemu povezovanju pomembnejših naselij znotraj pokrajine. Če na taki cestni povezavi ni zgrajena obvozna cesta mimo naselja, je sestavni del državne ceste tudi njen del, ki poteka skozi naselje;
5. avtocesta je državna cesta, ki je namenjena daljinskemu prometu motornih vozil in ki je sestavni del avtocestnih povezav s sosednjimi državami; njen sestavni del so tudi posebej zgrajeni priključki nanjo;
6. hitra cesta je državna cesta, rezervirana za promet motornih vozil, ki s svojimi prometno-tehničnimi elementi omogoča hitro odvijanje daljinskega prometa med najpomembnejšimi središči regionalnega pomena; navezuje se na avtoceste v državi in na cestni sistem sosednjih držav; njen sestavni del so tudi posebej zgrajeni priključki nanjo;
7. glavna cesta I. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju med pomembnejšimi središči regionalnega pomena; navezuje se na ceste enake ali višje kategorije v državi in na cestni sistem sosednjih držav; njen sestavni del so tudi posebni priključki nanjo, če so zgrajeni;
8. glavna cesta II. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju med središči regionalnega pomena in navezovanju prometa na državne ceste enake ali višje kategorije; njen sestavni del so tudi posebni priključki nanjo, če so zgrajeni;
9. regionalna cesta I. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju pomembnejših središč lokalnih skupnosti in navezovanju prometa na državne ceste enake ali višje kategorije; njen sestavni del so tudi posebni priključki nanjo, če so zgrajeni;
10. regionalna cesta II. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju središč lokalnih skupnosti in navezovanju prometa na državne ceste enake ali višje kategorije;
11. regionalna cesta III. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju središč lokalnih skupnosti, za državo pomembnih turističnih (turistične ceste) in obmejnih območij ter mejnih prehodov z državnimi cestami enake ali višje kategorije, kadar po predpisanih merilih za kategorizacijo ne doseže višje kategorije;
12. občinska cesta je kategorizirana javna cesta, namenjena povezovanju naselij v občini z naselji v sosednjih občinah ali povezuje naselja, dele naselja, naravne ter kulturne znamenitosti, posamezne objekte in podobno v občini;
13. lokalna cesta je občinska cesta, ki povezuje naselja v občini z naselji v sosednjih občinah ali naselja in dele naselij v občini med seboj in je pomembna za navezovanje prometa na javne ceste enake ali višje kategorije;
14. lokalna pot je občinska javna cesta, ki ne izpolnjuje meril za kategorizacijo kot lokalna cesta. Namenjena je navezovanju prometa na javne ceste enake ali višje kategorije;
15. obvozna cesta je cesta, s katero se nadomesti del državne ceste skozi naselje;
16. cesta, določena za vse vrste prometa, je javna cesta, ki jo smejo uporabljati vsi udeleženci v prometu;
17. cesta, rezervirana za motorna vozila, je javna cesta, po kateri smejo voziti samo tista motorna vozila, ki v skladu s predpisi o pravilih cestnega prometa lahko razvijejo določeno hitrost, in je označena s predpisano prometno signalizacijo;
18. cesta, določena za posamezne vrste prometa, je javna cesta, ki jo smejo uporabljati samo tisti udeleženci v prometu, za katere prepoved uporabe ni označena s predpisano prometno signalizacijo;
19. kolesarska pot je s predpisano prometno signalizacijo označena cesta, ki je namenjena prometu koles in drugih uporabnikov pod pogoji, določenimi s pravili cestnega prometa in predpisi, ki urejajo javne ceste;
20. cestno telo je sestavljeno iz nasipa in voziščne konstrukcije;
21. cestni objekti so mostovi, viadukti, podvozi, nadvozi, prepusti, predori, galerije, podporne in oporne konstrukcije ter podhodi in nadhodi;

22. cestišče je del javne ceste, ki ga sestavljajo vozišče, odstavní ločilni in robni pasovi, kolesarske steze, pločniki, bankine in naprave za odvodnjavanje tik ob vozišču ali robnem pasu (segmentni jarki ali mulde, koritnice) ter zračni prostor v višini 7 metrov od najvišje točke vozišča;
23. vozišče je del cestišča, ki ima eno ali dve smerni vozišči;
24. brežina je naravno nastala ali zgrajena nagnjena površina zemljišča ob cestišču;
25. cestni svet je zemljiški pas, katerega obojestransko mejo, na podlagi predpisov o projektiranju javnih cest, določajo linije med končnimi točkami prečnega profila cestnega telesa, vključno z napravami za odvodnjavanje. Meja cestnega sveta lahko zaradi specifičnosti neposredne okolice odstopa za največ 2 m od linij skrajnih točk, pri avtocestah pa do največ 2 m od varovalne ograje;
26. naprave za odvodnjavanje javne ceste so naprave za zbiranje, odvajanje in/ali preusmerjanje površinske in talne vode (odvodni jarki, koritnice, plitve in globoke drenaže, vtočni in revizijski jaški, prepusti, kanalizacija, vodnjaki, ponikalnice in podobno);
27. polje preglednosti so zemljišča ob cestišču, določena s preglednim trikotnikom in pregledno bermo, katerih raba je omejena;
28. pregledni trikotnik so zemljišča ob cestišču, katerih raba je omejena zaradi zagotavljanja predpisane preglednosti v nivojskih križanjih cest ali ceste z železniško progo;
29. pregledna berna je razširjeni del cestnega telesa na notranji strani krivin za zagotovitev predpisane preglednosti, ki je potrebna zaradi stop pregledne razdalje;
30. križanje je mesto, kjer se v istem ali različnem nivoju križa cesta z drugo cesto ali drugim infrastrukturnim objektom, kot so železnica, vodotok, žičnica in podobno;
31. križišče je prometna površina, na kateri se križata dve ali več cest ali na kateri se združujeta dve ali več cest v širšo prometno površino (trg in podobno);
32. priključek je del javne ceste, s katerim se javna cesta iste ali nižje kategorije ali nekategorizirana cesta navezuje na to cesto;
33. individualni dostop je priključek na javno cesto, namenjen dostopu do stavbnih, kmetijskih in gozdnih površin in do največ štirih stanovanjskih enot,
34. kolesarska steza je del cestišča, ki ni v isti ravnini kot vozišče ali je od njega ločena kako drugače in je namenjena prometu koles in koles s pomožnim motorjem;
35. pločnik je del cestišča, ki ni v isti ravnini kot vozišče ali je od njega ločen kako drugače in je namenjen pešcem ali pešcem in prometu koles ter koles s pomožnim motorjem, če je na njem označen kolesarski pas;
36. avtobusna postajališča in obračališča so posebej zgrajene in označene prometne površine ob vozišču ceste, namenjene izključno javnemu prevozu potnikov;
37. prometna signalizacija so sredstva in naprave, s katerimi se zagotavlja izvajanje prometnih pravil in varnosti prometa ter jo sestavljajo prometni znaki, turistična in druga obvestilna signalizacija ter druga sredstva in naprave za vodenje in zavarovanje prometa na cesti;
38. prometna oprema so sredstva in naprave za označevanje roba vozišča in za vodenje prometa (smerniki, snežni koli, ogledala, zapornice, markerji, stožci, varovalne in varnostne ograje in podobno);
39. cestne naprave in ureditve sestavljajo telekomunikacijske in električne naprave, vgrajene v cestno telo, ki so namenjene prometu, stacionarne naprave za nadzor in urejanje prometa ter naprave za nadzor nad stanjem vozišča, naprave za daljinsko obveščanje in opozarjanje, naprave za umirjanje prometa, naprave in objekti za pobiranje cestnine, prezračevalne in varnostne naprave v predorih, naprave in ureditve za zaščito pred snežnimi plazovi, zameti, hrupom, slepilnimi učinki in drugimi škodljivimi vplivi za promet na javni cesti;
40. nivo rednega vzdrževanja so predpisane enote mere za posamezna dela rednega vzdrževanja javne ceste in objektov na njej;
41. obnovitvena dela na javni cesti so dela za izboljšanje prometno-tehničnih lastnosti in obratovanja javne ceste ter njene zaščite, varstva okolja in varnosti prometa;
42. varstvo javne ceste sestavljajo ukrepi, ki so potrebni zaradi zaščite ceste in varnosti njenih uporabnikov ter zaradi omejevanja dopustnih posegov v cesto in njen varovalni pas;
43. naselje je poseljeno območje ob cesti, ki ga sestavlja skupina stanovanjskih stavb, ki tvorijo prostorsko celoto, iz katere se pešci in vozila vključujejo v promet na cesto preko javnih in nekategoriziranih cest ter drugih javnih površin;

44. meja naselja je mesto na cesti, kjer se začne ali konča naselje, ter je označena s predpisano prometno signalizacijo;
 45. varovalni pas je pas zemljišča ob javni cesti, v katerem je raba prostora omejena zaradi preprečitve škodljivih vplivov okolice na cesto in promet na njej in obratno;
 46. prometna ureditev je način potekanja in vodenja prometa, ki ga za cesto ali njen del oziroma za naselje ali njegov del določi upravljavec ceste in ga označi s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo;
 47. elaborat prometne ureditve je strokovno-tehnični elaborat, v katerem je določena postavitev oziroma odstranitev prometne signalizacije in prometne opreme zaradi spremembe prometne ureditve na cesti ali njenem delu oziroma v naselju ali njegovem delu;
 48. območje umirjenega prometa je del ceste ali cesta v naselju ali del naselja, ki je namenjen predvsem pešcem in je kot tako označeno s predpisano prometno signalizacijo;
 49. območje za pešce je del ceste ali cesta v naselju ali del naselja, ki je namenjen pešcem in je kot tako označeno s predpisano prometno signalizacijo;
 50. območje omejene hitrosti je območje naselja ali dela naselja, v kateri je treba zaradi gostote ali drugih značilnosti prometa pešcev ali kolesarjev in njihove varnosti omejiti hitrost na manj kot 50 km/h;
 51. kolesarski pas je del vozišča, ki je zaznamovan z vzdolžno ločilno črto, in je namenjen prometu koles in koles s pomožnim motorjem.
 52. pas za pešce je označen vzdolžni del vozišča, ki je namenjen pešcem;
 53. pas za parkiranje je označen vzdolžni del vozišča, ki je namenjen parkiranju vozil
 54. počivališče je s posebno prometno signalizacijo označena servisna prometna površina, namenjena kratkemu postanku udeležencev v prometu;
 55. odstavna niša je s posebno prometno signalizacijo označena prometna površina na cestah brez odstavnega pasu, ki je namenjena ustavitvi udeležencev v prometu v sili;
- (2) Pojmi, uporabljeni v tem zakonu, katerih pomen ni določen v prejšnjem odstavku, imajo enak pomen, kot ga določajo predpisi o pravilih cestnega prometa.
- (3) V tem zakonu uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, se uporabljajo kot nevtralni za ženski in moški spol.

II. SKUPNE DOLOČBE O GRADNJI, VZDRŽEVANJU IN UPRAVLJANJU JAVNIH IN NEKATEGORIZIRANIH CEST

7. člen (stanje javnih cest)

- (1) Javne ceste morajo biti grajene in vzdrževane tako, da jih ob upoštevanju prometnih pravil in posebnih pogojev za odvijanje prometa, na primer slabih vremenskih razmer, lahko varno uporabljajo vsi uporabniki cest, ki so jim namenjene.
- (2) Prometna signalizacija in prometna oprema javnih cest mora biti postavljena in označena tako, da je dobro vidna. Biti mora redno vzdrževana in ob vsakem uničenju, poškodovanju ali odstranitvi zamenjana, nadomeščena ali ponovno označena.

8. člen (predpisi o graditvi in vzdrževanju javnih cest)

- (1) Javne ceste se gradijo in vzdržujejo na način in pod pogoji, kot jih določajo ta zakon, predpisi, izdani na njegovi podlagi, predpisi, ki urejajo varstvo okolja, prostorsko načrtovanje in graditev objektov ter tehničnimi smernicami, katerih uporaba je obvezna.
- (2) Javne ceste se morajo projektirati in graditi tako, da je zagotovljeno neovirano gibanje funkcionalno oviranih oseb.
- (3) Če zaradi prostorskih, okoljevarstvenih, tehničnih ali ekonomskih razlogov javne ceste ali njenega dela ni mogoče zgraditi z elementi, ki v celoti ustrezajo njenemu prometnemu pomenu in vrstam prometa, ki jim je namenjena, se lahko zgradi s slabšimi elementi, katerih vrednosti pa ne smejo biti

nižje od še dopustnih za isto kategorijo javne ceste po predpisu iz prve alineje četrtega odstavka tega člena. Tako zgrajena javna cesta ali njen del mora biti opremljena s prometno signalizacijo, ki udeležence v prometu pravočasno opozarja na spremenjene razmere za varno odvijanje prometa.

(4) Minister, pristojen za promet, v soglasju z ministrom, pristojnim za prostorske in gradbene zadeve, izda:

- predpis o projektiranju cest,
- predpis o cestnih priključkih na javne ceste in
- predpis o avtobusnih postajališčih.

(5) Minister, pristojen za promet, izda:

- predpis o prometni signalizaciji in prometni opremi na javnih cestah,
- predpis o načinu označevanja in zavarovanja del na javni cesti in ovir v cestnem prometu,
- predpis za izvedbo in postavitev naprav in ukrepov za umirjanje cestnega prometa.

9. člen

(tehnične smernice za javne ceste)

(1) Minister, pristojen za promet, izdaja v soglasju z ministrom za prostorske in gradbene zadeve tehnične smernice za projektiranje, gradnjo in vzdrževanje javnih cest.

(2) Minister, pristojen za promet, izdaja tehnične smernice za določanje prometnih ureditev na javnih cestah.

(3) Tehnične smernice iz prvega in drugega odstavka tega člena pripravljajo tehnični odbori, ki jih imenuje minister, pristojen za promet.

(4) Obveznost uporabe tehničnih smernic predpiše minister, pristojen za promet.

(5) Seznam izdanih tehničnih smernic se objavlja v Uradnem listu Republike Slovenije, javnosti pa so celotna gradiva o tehničnih smernicah v obliki publikacij ter na elektronski način dosegljiva na ministrstvu, pristojnem za promet.

10. člen

(koncesija za graditev javne ceste)

(1) Domača ali tuja pravna ali fizična oseba lahko pridobi koncesijo za graditev javne ceste in objektov na njej.

(2) Pogoji za podelitev koncesije za graditev državne ceste in objektov na njej se določijo z zakonom. Pogodbo o koncesiji za graditev državne ceste in objektov na njej sklene Vlada Republike Slovenije.

(3) Pogodbo o koncesiji za graditev občinske ceste in objektov na njej sklene organ lokalne skupnosti v skladu s pogoji, ki jih za podelitev koncesije predpiše občina.

(4) Če je s pogodbo o koncesiji za graditev javne ceste in objektov na njej določeno, da jo domača ali tuja pravna ali fizična oseba za določen čas po njeni zgraditvi vodi in izkorišča, se v tej pogodbi uredita tudi vzdrževanje te ceste in izvajanje ukrepov za varstvo ceste in prometa na njej.

(5) Pravice in obveznosti, ki jih določajo ta zakon in na njegovi podlagi izdani predpisi ter predpisi občin glede vzdrževanja javnih cest in izvajanja ukrepov za varstvo javnih cest in prometa na njih, veljajo tudi za osebo iz prejšnjega odstavka pri vodenju in izkoriščanju javne ceste in objektov na njej, če ni s tem zakonom, predpisom občine ali s pogodbo iz prejšnjega odstavka drugače določeno.

11. člen

(pridobitev stvarnih pravic na nepremičninah za gradnjo javnih cest in ukrepov na njih)

(1) Zaradi gradnje državne ali občinske ceste se lahko v skladu z zakonom lastninska pravica na zemljišču ali nepremičnini odvzame ali omeji v skladu z zakonom.

(2) Če je zaradi rekonstrukcije državne ali občinske ceste, s katero se ne posega izven njenega varovalnega pasu, potrebno izvesti razlastitev ali omejitev lastninske pravice na nepremičnini, pa taka rekonstrukcija ni določena s prostorskim aktom, se javna korist za to razlastitev oziroma omejitev lastninske pravice ugotovi s sklepom vlade oziroma občinskega sveta. Predlogu za izdajo sklepa je treba predložiti dokazilo, da je načrtovana rekonstrukcija skladna s prostorskim aktom, grafičen prikaz

lege rekonstrukcije ceste na zemljiščih, načrt parcelacije ter seznam parcel s površinami in obrazložitev javne koristi.

(3) Če je izvedba ukrepov, ki so potrebni zaradi varstva pred hrupom in drugimi emisijami prometa, bolj učinkovita in ekonomična na sosednjih nepremičninah kot izvedba na cestnem svetu, se lahko na podlagi pravnega posla z lastnikom nepremičnine ustanovi stvarna pravica.

12. člen (meja ceste)

(1) Meja ceste je sestavljena iz več delov mej parcel.

(2) Meja ceste se določi na podlagi prostorskega akta države oziroma občine, ali na podlagi načrta parcelacije iz sklepa o ugotovitvi javne koristi (v nadaljevanju: parcelacijski akt), ali po zunanjem robu cestnega sveta.

(3) Meja ceste, ki poteka po delu meje parcele, se določi v postopkih urejanja mej.

(4) Meja ceste, ki ne poteka po delu meje parcele, se določi v postopkih spreminjanja mej.

(5) Za določitev meje ceste v postopkih urejanja in spreminjanja mej se uporabljajo določbe zakona, ki ureja evidentiranje nepremičnin, če ta zakon ne določa drugače.

(6) Postopki urejanja in spreminjanja mej za določitev meje ceste in postopki za označitev meje ceste ter evidentiranje sprememb v zemljiškem katastru se izvedejo na podlagi zahteve lastnika parcel ali upravljavca ceste.

(7) Stranke v postopkih določitve meje ceste so lastniki parcel in upravljavec ceste.

(8) Lastnikom parcel, ki so neznani ali katerih naslov je neznan ali pa so umrli in dediči še niso znani, se določijočasni zastopniki ali objavi oklic v skladu z določili zakona, ki ureja evidentiranje nepremičnin.

(9) Urejanje in označitev delov mej, ki ne predstavljajo meje ceste, se lahko opravi le na posebno zahtevo in stroške lastnikov parcel.

13. člen (določitev meje ceste v postopkih spreminjanja mej)

(1) Če se meja ceste določi v postopku spreminjanja mej, se določijo samo lomi meje ceste. Če se meja ceste začne ali konča na meji parcele, mora biti v tem delu meja parcele urejena.

(2) Meja ceste se evidentira v zemljiškem katastru kot več novih delov mej parcel, pri čemer se za evidentiranje teh delov uporabijo lomi ceste in obstoječe meje parcel iz zemljiškega katastra. Novi deli meja se evidentirajo kot urejeni deli v zemljiškem katastru.

(3) Če se meja ceste določi na podlagi parcelacijskega akta, se ne glede na ostale določbe tega zakona postopek spreminjanja mej lahko izvede le kot določitev parcelnih števil, pri čemer se potek meje ceste določi na podlagi podatkov iz akta. V tem primeru se novi deli mej parcel, ki predstavljajo mejo ceste, v postopku evidentiranja v zemljiškem katastru ne evidentirajo kot urejeni deli meja parcel. Strank v postopek spreminjanja mej ni treba vabiti, prav tako jih ni treba seznaniti z dejstvi pred izdajo akta v upravnem postopku evidentiranja.

(4) Če se meja ceste določi v postopku spreminjanja mej po zunanjem robu cestnega sveta, zunanji rob cestnega sveta pokaže upravljavec ceste. V postopek spreminjanja mej pred geodetskim podjetjem morajo biti stranke povabljene. Za stranko, ki se postopka ni udeležila, mora v elaboratu obstajati dokazilo, da je bila povabljena tako, da je imela možnost vabilo prejeti vsaj osem dni pred datumom postopka. Morebitna nenavzočnost predpisano vabljenih lastnikov ali njihovo nestrinjanje ne zadrži izdaje akta v postopku evidentiranja v zemljiškem katastru. Strank ni treba seznaniti z dejstvi pred izdajo akta v upravnem postopku evidentiranja.

14. člen (vzdrževanje javnih cest)

- (1) Vzdrževanje javnih cest je obvezna gospodarska javna služba, ki obsega:
- vzdrževalna dela za ohranjanje javnih cest v stanju, ki zagotavlja varnost in prevoznost javnih cest, nadzor nad stanjem javnih cest in cestnega sveta ter vzpostavitev prevoznosti cest ob naravnih in drugih nesrečah (v nadaljnjem besedilu: redno vzdrževanje javnih cest) in
 - vzdrževalna dela, ki se na javnih cestah opravljajo v mejah cestnega sveta in v daljših časovnih obdobjih zaradi izboljševanja in obnavljanja njihovih prometnih in varnostnih lastnosti (v nadaljnjem besedilu: obnavljanje javnih cest).
- (2) Minister, pristojen za promet, predpiše vrsto in način izvedbe vzdrževalnih del na javnih cestah ter nivo vzdrževanja javnih cest.
- (3) Način izvajanja rednega vzdrževanja in obnavljanja določi za državne ceste Vlada Republike Slovenije, za občinske ceste pa občina.

15. člen **(nujna vzdrževalna dela ob stavki)**

- Izvajalec rednega vzdrževanja javnih cest mora ob stavki svojih delavcev zagotoviti najmanj:
- nadzor nad prevoznostjo in usposobljenostjo cest za varen promet z vsakodnevnimi pregledi cest;
 - zavarovanje nevarnih delov na cesti, če ugotovljenih pomanjkljivosti, ki ogrožajo promet na njej, izvajalec pregleda ne more takoj odpraviti;
 - izvedbo ukrepov za zavarovanje ceste, katerih opustitev bi lahko povzročila poškodbe ceste ali ogrozila življenja ljudi in živali ter napravila veliko gospodarsko škodo;
 - odpravljanje posledic naravnih in drugih nesreč na javnih cestah;
 - prevoznost cest v zimskem času najmanj v obsegu, ki omogoča odvijanje prometa ob uporabi zimske opreme;
 - zagotavljati tekoče podatke o stanju in prevoznosti cest.

16. člen **(vzdrževalna dela v javno korist)**

- (1) Rekonstrukcija ceste, s katero se ne posega izven varovalnega pasu ter obnovitvena in druga vzdrževalna dela na javnih cestah se štejejo za vzdrževalna dela v javno korist.
- (2) Pregled in prevzem izvedenih rekonstrukcijskih in obnovitvenih del iz prejšnjega odstavka opravi komisija, ki jo za državne ceste imenuje minister, pristojen za promet, za občinske ceste pa župan.
- (3) Po opravljenem pregledu izda minister, pristojen za promet, za državne ceste oziroma župan za občinske ceste odločbo, s katero odredi odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti ali izda dovoljenje za izročitev ceste, cestnega odseka ali cestnega objekta v neomejeno uporabo, če ni pomanjkljivosti, oziroma v začasno omejeno uporabo, do odprave pomanjkljivosti.
- (4) Vzdrževalna dela, ki se izvajajo zaradi odprave posledic naravnih, prometnih in drugih nesreč oziroma drugih izrednih dogodkov ali med njimi, se izvajajo na podlagi projektne dokumentacije, izdelane po nastanku nesreče oziroma dogodka, če to ne ovira odpravljanja škodljivih posledic. Za tovrstna vzdrževalna dela se investicijska dokumentacija ne izdeluje, razen dokumenta o identifikaciji investicijskega projekta in poročila o izvedbi investicije.
- (5) Minister, pristojen za promet, predpiše vrste in načine izvedb vzdrževalnih del v javno korist, način in postopek odobritve projektne dokumentacije za izvedbo vzdrževalnih del v javno korist ter način in postopek nadzora nad izvedbo vzdrževalnih del v javno korist.

17. člen **(uporaba javne ceste)**

Javna cesta se lahko uporablja le za cestni promet, za druge namene pa samo v primerih ter na način in pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo javne ceste in pravila cestnega prometa na njih.

18. člen **(prepovedi ogrožanja varne uporabe javne ceste)**

(1) Prepovedano je trajno ali začasno na kakršenkoli način zasesti cesto ali njen del tako, da je s tem onemogočeno varno odvijanje prometa ter izvajati ali opustiti kakršna koli dela na cesti, ki bi utegnila poškodovati cesto ali ogrožati, ovirati ali zmanjševati varnost prometa na njej. Prav tako je prepovedano na zemljiščih ali na objektih ob cesti izvajati ali opustiti kakršna koli dela ali karkoli nameščati, kar bi utegnilo škodovati cesti ali ogrožati, ovirati ali zmanjševati varnost prometa na njej.

(2) Prepovedano je predvsem:

1. na in v cestnem telesu javne ceste odvajati vodo, odplake in druge tekočine;
2. po brežinah ceste spuščati kamenje, les in drug material ali predmete.
3. na cestnem svetu javne ceste:
 - puščati živali brez nadzorstva, napajati živali v obcestnih jarkih, pasti živino ali graditi napajališča za živali;
 - nameščati in uporabljati luči ali druge svetlobne naprave, ki bi lahko zmanjševale varnost prometa;
 - postavljati ograje, stebričke, zasaditi živo mejo, drevje, trto ali druge visoke nasade ali poljščine, nameščati ali odlagati les, opeko, zemljo, drug material ali predmete,
 - nasipati zemljišča ali nameščati kakršnekoli predmete z namenom oviranja ali onemogočanja nemotenega in varnega odvijanja prometa;
 - postavljati nagrobne plošče in druga spominska znamenja,
 - namerno zažigati travo, les ali druge odpadne snovi;
 - ovirati odtekanje vode.
4. orati na razdalji manj kot 4 m od javne ceste v pravokotni smeri na cesto, ali na razdalji manj kot 1 m od javne ceste vzporedno s cesto.
5. na cestišču javne ceste:
 - razsipati sipek material, nanašati blato ali ga kako drugače onesnaževati;
 - puščati sneg ali led, ki kljub preprekam pade ali zdrsne nanjo;
 - onesnažiti cestišče z olji in mazili ali drugimi snovmi;
 - vlačiti hlode, veje, skale in podobne predmete kot tudi pluge, brane in drugo kmetijsko orodje ter druge dele tovora.
6. Poškodovati, odstraniti, prestaviti, zakriti ali kakorkoli spremeniti prometno signalizacijo ali prometno opremo na cestah.

(3) Izvajalec rednega vzdrževanja ceste je dolžan s ceste takoj odstraniti vse ovire ali druge posledice prepovedanih ravnanj, ki bi utegnile škodovati cesti ali ogrožati, ovirati ali zmanjševati varnost prometa na njej. Če to ni mogoče, mora oviro ali nastalo nevarno mesto na cesti do njihove odprave zavarovati s predpisano prometno signalizacijo ter o ovirah in drugih posledicah prepovedanih ravnanj brez odlašanja obvestiti pristojnega inšpektorja za ceste.

19. člen **(prometna signalizacija in prometna oprema)**

(1) Javne ceste in nekategorizirane ceste, ki se uporabljajo za promet, morajo biti opremljene s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo, ki udeležence prometa opozarja na nevarnost na cesti ali delu ceste, jim naznanja omejitve, prepovedi in obveznosti, jim daje potrebna obvestila za varen in neoviran promet ter jih vodi v prometu.

(2) Prometna signalizacija in prometna oprema morata ustrezati odrejeni prometni ureditvi in prometno-tehničnim ter prometno varnostnim razmeram na cesti oziroma delu ceste.

(3) S prometno signalizacijo in prometno opremo morajo biti označene tudi nevarnosti, zlasti tiste, ki nastanejo zaradi okvare vozila ali onesposobitve ceste, terčasne obveznosti, omejitve ali prepovedi v prometu.

(4) Prometno signalizacijo in prometno opremo iz prejšnjega odstavka je treba odstraniti, ko preneha vzrok, zaradi katerega sta bili postavljeni, oziroma ju prekrito za čas, ko nista potrebni.

(5) Prometno signalizacijo in prometno opremo postavlja in odstranjuje izvajalec rednega vzdrževanja ceste.

(6) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka smejo prometno signalizacijo in prometno opremo za kratkotrajno ustavitev prometa pri opravljanju izrednega prevoza pod pogoji dovoljenja za izredni prevoz postaviti in odstraniti izvajalci izrednega prevoza.

(7) Ne glede na določbo petega odstavka tega člena smejo prometno signalizacijo in prometno opremo za začasno označitev kraja nadzora postaviti in odstraniti tudi delavci organov in organizacij, pristojnih za nadzor predpisov, s katerimi so določeni prekrški, in v skladu s svojimi pooblastili opravljajo nadzor v prometu.

(8) Ne glede na določbo petega odstavka tega člena smejo prometno signalizacijo in prometno opremo za označitev kraja, na katerem se opravlja nadzor prometa, za označitev in zavarovanje kraja prometne nesreče ter za prikazovanje drugih nujnih obvestil udeležencem prometa postaviti in odstraniti tudi policisti.

20. člen

(naprave in ukrepi za umirjanje prometa)

(1) Naprave za umirjanje prometa so fizične, svetlobne ali druge naprave in ovire, s katerimi se udeležencem prometa onemogoči vožnja z neprimerno hitrostjo ali se jih opozori na omejitev hitrosti na delu ceste.

(2) Ovire za umirjanje prometa, s katerimi se udeležencem cestnega prometa fizično prepreči vožnja z neprimerno hitrostjo, je dovoljeno postaviti le na delih cest skozi naselja, na katerih na drugačen način oziroma z drugimi napravami ali ukrepi za umirjanje prometa ni mogoče zagotoviti varnosti.

(3) Ovire iz prejšnjega odstavka morajo biti označene s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo.

(4) Ukrepi za umirjanje prometa so tudi tehnične rešitve na cestnem omrežju in na vozišču ter oblikovanje prometnih površin.

(5) Ne glede na razloge iz drugega odstavka tega člena je obvezna postavitvev naprav oziroma izvedba ukrepov za umirjanje prometa pred šolami, vrtci in drugimi objekti, ob katerih je zaradi varnosti otrok dodatno zmanjšana največja dovoljena hitrost v naselju.

21. člen

(obveznosti lastnikov nepremičnin ob javni cesti)

(1) Lastniki zemljišč ob javni cesti morajo dopustiti prost odtok vode in odlaganje snega na njihovo zemljišče, če se jim s tem ne povzroča škoda.

(2) Lastniki zemljišč in objektov ob javni cesti morajo v skladu z zakonom in proti primerni odškodnini dopustiti:

- dostop do cestnih objektov zaradi njihovega vzdrževanja;
- gradnjo odtočnih in ponikovalnih jaškov in drugih naprav za odvod vode od cestnega telesa;
- postavitvev prometne signalizacije in prometne opreme;
- postavitvev začasnih ali stalnih naprav in ureditev za zaščito ceste in prometa na njej pred snežnimi plazovi, zameti, hrupom, slepilnimi učinki in drugimi škodljivimi vplivi,

če navedenih objektov, signalizacije, opreme in naprav ni mogoče postaviti v cestnem svetu.

22. člen

(uporaba nekategoriziranih cest)

(1) Na nekategoriziranih cestah je promet dovoljen le na način in pod pogoji, kot jih določijo lastniki ali od njih pooblaščenji upravljavci teh prometnih površin.

(2) Na nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za promet, mora biti promet urejen in označen v skladu s predpisi o cestah in pravilih cestnega prometa.

(3) Nekategorizirana cesta, ki se uporablja za promet, mora biti vzdrževana v skladu s predpisi, ki urejajo vzdrževanje javnih cest.

(4) Določbi drugega in tretjega odstavka tega člena se ne uporabljata za nekategorizirano cesto, ki jo lastnik uporablja izključno za lastne potrebe. Dovoz na tako cesto mora biti ostalim udeležencem v prometu prepovedan s predpisano prometno signalizacijo, lahko pa je tudi omejen s fizično prepreko.

(5) Graditev, vzdrževanje in uporabo gozdnih cest ureja zakon o gozdovih.

(6) Pri križanju in priključevanju nekategorizirane ceste na javno cesto velja nekategorizirana cesta za neprednostno.

23. člen

(obveščanje o spremembi prometne ureditve)

O vsaki spremembi prometne ureditve na javni cesti ali nekategorizirani cesti, ki se uporablja za promet, mora upravljavec javne ceste oziroma lastnik ali od njega pooblaščen upravljavec nekategorizirane ceste po elektronski poti obvestiti pristojno policijsko postajo, občinsko redarstvo in pristojno inšpekcijo za ceste najmanj sedem dni pred spremembo.

III. GRADITEV DRŽAVNIH CEST

24. člen

(nacionalni program)

(1) Cilji in naloge strategije razvoja in vzdrževanja državnih cest se natančneje določijo v nacionalnem programu, ki se sprejema za plansko obdobje najmanj štirih let.

(2) Z nacionalnim programom se določijo vrstni red prednostnih nalog vzdrževanja in razvoja državnih cest, viri sredstev za njihovo uresničenje ter dinamika in obseg uresničitve posameznih razvojnih nalog v planskem obdobju. Določitev prednostnih nalog mora temeljiti na objektivnih prometnih, tehničnih, ekonomskih in okoljskih merilih.

(3) Nacionalni program razvoja in vzdrževanja državnih cest sprejme Državni zbor Republike Slovenije na predlog Vlade Republike Slovenije.

25. člen

(kategorizacija državnih cest)

(1) Državne ceste določi in kategorizira Vlada Republike Slovenije na predlog ministra, pristojnega za promet. Hkrati s kategorizacijo državnih cest Vlada Republike Slovenije določi, kateri vrsti prometa so namenjene.

(2) Novozgrajeni ali rekonstruirani del državne ceste, s katerim se nadomesti del te ceste, je iste kategorije kot državna cesta.

(3) O spremembah kategorizacije državnih cest in nadomeščenih delov državnih cest, ki se ohranjajo kot prometne površine, odloča Vlada Republike Slovenije.

(4) Vlada Republike Slovenije lahko javne ceste, ki se opustijo kot državne ceste, in nadomeščene dele državnih cest s sklepom prenese med občinske ceste.

(5) Spremembe kategorizacije državnih cest ali nadomeščenih delov teh cest in prenose občinskih cest med državne ceste lahko predlagajo minister, pristojen za promet, in občine. Spremembe in prenosi se po medsebojnem usklajevanju interesov obeh predlagateljev in ob upoštevanju meril za kategorizacijo javnih cest opravijo enkrat letno in se upoštevajo v planu razvoja in vzdrževanja državnih cest za naslednje leto.

26. člen

(opustitev državne ceste)

(1) Državna cesta ali njen del se lahko opusti, če se zgradi nova cesta ali del ceste, ki nadomesti prejšnjo.

(2) O opustitvi državne ceste ali njenega dela ter bodočem ravnanju s to nepremičnino odloči Vlada Republike Slovenije na predlog ministra, pristojnega za promet.

27. člen
(določitev državnih kolesarskih povezav)

- (1) Kolesarska povezava lahko poteka v okviru javnih in nekategoriziranih cest, ali v okviru objektov druge gospodarske infrastrukture.
- (2) Če državna kolesarska povezava poteka izven zemljišč javnega dobra, se pravice in obveznosti izvršujejo v obsegu, kot je potrebno za varno odvijanje kolesarskega prometa. Pravice in obveznosti se uredijo s posebno pogodbo med upravljavcem kolesarske povezave in lastnikom zemljišča, prek katerega povezava poteka.
- (3) Državne kolesarske povezave z odredbo določi minister, pristojen za promet.

28. člen
(sofinanciranje graditve državne ceste)

- (1) Graditev prometnih površin, objektov in naprav iz prvega odstavka 44. člena tega zakona na, ob, pod ali nad voziščem državne ceste ter ureditve prehodov za pešce, ki so potrebne zaradi pretočnosti in varnosti državne ceste, financira občina. Financiranje teh prometnih površin, objektov in naprav, se uredi s posebno pogodbo, ki jo skleneta minister, pristojen za promet, in občina.
- (2) Če je gradnja ali rekonstrukcija priključka na državno cesto pogojena tudi z rekonstrukcijo državne ceste, stroške rekonstrukcije državne ceste nosi investitor priključka. Financiranje rekonstrukcije in druge medsebojne obveznosti se uredi s posebno pogodbo, ki jo skleneta minister, pristojen za promet, in investitor priključka na državno cesto.
- (3) Če je zaradi narave proizvodne ali storitvene dejavnosti gospodarske družbe ali podjetnika posameznika ob državni cesti treba to cesto zgraditi, rekonstruirati ali obnavljati z boljšimi elementi in v večjem obsegu, kot to zahtevata povprečen obseg in struktura prometa, gospodarska družba ali podjetnik posameznik financira ta dela v obsegu stroškov dodatno potrebnih del na državni cesti. Financiranje se uredi s posebno pogodbo, ki jo skleneta minister, pristojen za promet, in zainteresirana gospodarska družba ali podjetnik posameznik.

29. člen
(financiranje graditve obvozne ceste)

Sredstva za graditev obvozne ceste zagotavljata Republika Slovenija in lokalna skupnost. Sofinanciranje graditve obvozne ceste ter obveznosti prevzema nadomeščenega dela državne ceste se uredi s posebno pogodbo, ki jo skleneta minister, pristojen za promet, in občina.

30. člen
(financiranje državnih kolesarskih povezav)

Financiranje vzpostavitve državne kolesarske povezav, ki poteka po državni in občinski cesti, se uredi s posebno pogodbo, ki jo skleneta minister, pristojen za promet in občina.

31. člen
(križanja državnih cest in železniških prog)

(1) Nivojska križanja državnih cest in železniških prog morajo biti omejena na najnujnejši obseg, in sicer tako da se dvoje ali več državnih cest usmeri na skupno križanje z železniško progo.

(2) Način križanja državnih cest in železniških prog ter razmejitev stroškov njihove gradnje ali rekonstrukcije, ki bremenijo cesto ali železniško progo, se uredita skladno s predpisi o varnosti v železniškem prometu.

32. člen

(razmejitev obveznosti med upravljavci cest in upravljavci vodotokov)

(1) Stroške graditve ali rekonstrukcije objektov in naprav, ki so potrebni za ohranjanje vodnega režima vodotoka in so potrebni zaradi izgradnje ceste, kadar prečka vodotok ali poteka ob njem, krije investitor ceste.

(2) Vzdrževanje zavarovanja podporne konstrukcije premostitvenega objekta je sestavni del vzdrževanja ceste.

(3) Vzdrževanje objektov in naprav, ki služijo vodotoku, ter obrežnih zavarovanj in zavarovanj struge vodotoka so sestavni del vzdrževanja vodotoka.

33. člen

(obveznost investitorja zaradi prestavitve državne ceste)

(1) Če je treba obstoječo državno cesto prestaviti zaradi graditve drugega objekta ali naprave, mora biti prestavljeni del ceste zgrajen z elementi, ki ustrezajo namenu ceste in drugim zahtevam predpisov o cestah. Stroške prestavitve državne ceste krije investitor objekta ali naprave.

(2) Investitor iz prejšnjega odstavka ni zavezanec za tisti del stroškov, nastalih zaradi pogojenih boljših elementov nadomeščenega dela državne ceste od elementov, določenih po prejšnjem odstavku.

34. člen

(obveznost usklajenega projektiranja in gradnje gospodarske infrastrukture)

(1) Če se hkrati z graditvijo ali rekonstrukcijo državne ceste v cestnem svetu predvideva tudi graditev druge gospodarske infrastrukture, ki ne služi cesti ali njeni uporabi, mora projektna dokumentacija vsebovati tudi rešitve gospodarske infrastrukture.

(2) Za usklajenost projektiranja, gradnje ali rekonstrukcije objektov gospodarske infrastrukture iz prejšnjega odstavka je odgovorna direkcija.

(3) Stroške projektiranja, gradnje ali rekonstrukcije objektov posamezne gospodarske infrastrukture iz prvega odstavka tega člena, krije njen upravljavec.

35. člen

(razmejitev obveznosti med različnimi investitorji gospodarske javne infrastrukture)

(1) Financiranje gradnje ali rekonstrukcije občinske ceste ali objekta oziroma naprave druge gospodarske javne infrastrukture, ki se gradi ali rekonstruira v okviru projekta gradnje ali rekonstrukcije državne ceste, v celoti zagotovi občina oziroma upravljavec druge gospodarske javne infrastrukture, če zakon ne določa drugače.

(2) Določba prejšnjega odstavka se uporablja tudi v primeru, ko se v okviru gradnje ali rekonstrukcije avtoceste ali hitre ceste, ki se financira iz javnih sredstev ali s pomočjo Republike Slovenije, gradi ali obnavlja druga državna cesta.

(3) Infrastrukturo, ki se v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena gradi v okviru gradnje ali rekonstrukcije državne ceste, mora pristojni upravljavec po njeni izgradnji prevzeti v upravljanje. Če je ob pogojih, določenih v predpisu iz četrtega odstavka tega člena ne prevzame v upravljanje, je dolžan povrniti vse stroške in vso škodo, povezano s to infrastrukturo, ki nastanejo investitorju ceste, od katerega bi infrastrukturo moral prevzeti.

(4) Minister, pristojen za promet, podrobneje določi način načrtovanja projektov in razmejitve obveznosti med investitorji iz prvega in drugega odstavka tega člena ter način prenosa infrastrukture iz prejšnjega odstavka v upravljanje pristojnemu upravljavcu.

(5) Investitorji iz prvega in drugega odstavka tega člena svoje medsebojne pravice in obveznosti podrobneje uredijo s posebno pogodbo.

(6) Določbe pogodbe iz prejšnjega odstavka, ki so v nasprotju z določbami tega zakona ali predpisa iz četrtega odstavka tega člena, nimajo pravnega učinka.

(7) Določbe prvega in drugega odstavka tega člena se ne uporabljajo, če je gradnja ali rekonstrukcija gospodarske javne infrastrukture nujna posledica gradnje ali rekonstrukcije državne ceste.

36. člen

(obveznost obveščanja o posegih v državno cesto)

(1) Direkcija mora o gradnji ali rekonstrukciji državne ceste obvestiti upravljavcev druge gospodarske infrastrukture v cestnem telesu ali ob njem, najmanj 60 dni pred začetkom del, da ti lahko svoja dela uskladijo z gradnjo oziroma rekonstrukcijo ceste.

(2) Direkcija mora dati upravljavcu druge gospodarske infrastrukture iz prejšnjega odstavka na razpolago podatke, potrebne za uskladitev del.

(3) Določbe tega člena veljajo smiselno tudi za upravljavce gospodarske infrastrukture v cestnem telesu ali ob njem, kadar nameravajo graditi ali rekonstruirati svoje objekte in naprave v državni cesti.

IV. UPRAVLJANJE DRŽAVNIH CEST

37. člen

(upravljavec državnih cest)

Upravljavec državnih cest je Direkcija Republike Slovenije za ceste (v nadaljnjem besedilu: direkcija), če za določene ceste zakon ne določa drugače.

38. člen

(pristojnosti direkcije)

(1) Direkcija opravlja strokovno-tehnične, razvojne, organizacijske in upravne naloge za graditev, vzdrževanje in varstvo državnih cest. Te naloge obsegajo zlasti:

- izdelavo strokovnih podlag za plane vzdrževanja in razvoja državnih cest in izdelavo osnutkov teh planov;
- naloge rednega vzdrževanja državnih cest;
- naloge nadzora nad stanjem državnih cest;
- naloge nadzora nad prometno ureditvijo vseh državnih cest;
- izvajanje postopkov podeljevanja koncesij in izbire koncesionarja za redno vzdrževanje državnih cest,
- izvajanje postopkov javnega naročanja za izvajanje del rednega vzdrževanja državnih cest, ki niso predmet koncesije, ter za izvajanje gradnje in obnovitvenih del na državnih cestah;
- naloge v zvezi z investicijami v državne ceste;
- vodenje evidenc o javnih cestah
- pridobivanje podatkov o prometnih obremenitvah na državnih cestah;
- naloge v zvezi z organizacijo obveščanja javnosti o stanju državnih cest in prometa na njih;
- naloge v zvezi z razpisom koncesij za gradnjo, vodenje in izkoriščanje državnih cest in objektov na njih;
- izdajanje dovoljenj in soglasij in vodenje drugih upravnih postopkov, določenih z ukrepi za varstvo državnih cest in za varovanje prometa na njih;

- naloge v zvezi s pripravo strokovnih podlag za tehnične predpise o projektiranju, graditvi in vzdrževanju javnih cest;
- pripravo programov in organizacijo izdelave raziskovalnih in razvojnih nalog za javne ceste;
- sklepanje pogodb po pooblastilu ministra, pristojnega za promet;
- druge naloge, določene z zakonom ali drugim predpisom.

(2) Direkcija opravlja tudi strokovno-tehnične, razvojne, organizacijske, upravne in druge naloge, določene s tem zakonom, ki se nanašajo na vzpostavitev in vzdrževanje državnih kolesarskih povezav.

(3) Za spremljanje prometa na cestah, informiranje in obveščanje lahko direkcija v sodelovanju z drugim upravljavci cest organizira prometno-informacijski center.

39. člen (koncesionar)

(1) Za vzdrževanje ali upravljanje določenih državnih cest se lahko podeli koncesija v skladu z zakonom in drugimi predpisi.

(2) Pravna ali fizična oseba, ki ji je bila podeljena koncesija iz prejšnjega odstavka (v nadaljnjem besedilu: koncesionar) ima glede vzdrževanja, varstva in upravljanja državnih cest, za katere ji je bila podeljena koncesija, enake pravice in obveznosti kot jih ima glede teh nalog Direkcija, če z zakonom ali drugim predpisom ni drugače določeno.

V. VZDRŽEVANJE DRŽAVNIH CEST

40. člen (načela vzdrževanja državnih cest)

Vzdrževanje državnih cest, razen prometnih površin, objektov in naprav iz 44. člena tega zakona, je obvezna gospodarska javna služba državnega pomena.

41. člen (vzdrževanje križišč in križanj)

(1) Za vzdrževanje križišč državnih cest z občinskimi cestami v območju cestnega sveta državne ceste skrbi direkcija.

(2) Vzdrževanje križanj državnih cest z železniško progo urejajo predpisi o varnosti v železniškem prometu.

42. člen (vzdrževanje cestnih objektov nad državnimi cestami)

Za vzdrževanje premostitvene in podporne konstrukcije nadvozov in drugih cestnih objektov nad državnimi cestami je pristojen upravljavec državne ceste, ki poteka pod cestnim objektom.

43. člen (vzdrževanje državne ceste na mejnem prehodu)

Državna cesta na mejnem prehodu se vzdržuje v enakem obsegu in na enakem nivoju kot pred mejnim prehodom. Vzdrževanje drugih prometnih površin na mejnem prehodu zagotavljajo upravljavci teh površin.

44. člen (obveznosti občin)

(1) V območju meje naselja občine vzdržujejo prometne površine, objekte in naprave na, ob ali nad voziščem državne ceste, ki so v funkciji javnih površin naselja:

- odstavne pasove, odstavne niše, parkirišča, avtobusna postajališča in podobne prometne površine, namenjene odvijanju prometa v naselju;
- podhode in nadhode za pešce ali kolesarje;
- javno razsvetljavo ter napajalno električno omrežje za prometno signalizacijo in prometno opremo, vključno z oskrbo z električno energijo;
- kolesarske steze in pločnike.

(2) Občine krijejo sorazmeren del stroškov za vzdrževanje državne ceste skozi naselja, če je ta zaradi potreb odvijanje prometa v naselju zgrajena s širšim voziščem kot zunaj naselja.

45. člen (vzdrževanje občinskih cest ob preusmeritvah prometa)

(1) Direkcija lahko zaradi zapore državne ceste začasno preusmeri promet na občinske ceste.

(2) Če je med preusmeritvijo prometa z državne ceste na občinsko cesto treba povečati obseg vzdrževanja te ceste ali pa jo je treba pred tem usposobiti za prevzem dodatnega prometa, ima občina pravico do povrnitve teh stroškov v skladu z določbo šestega odstavka 62. člena tega zakona.

46. člen (vzdrževanje državnih kolesarskih povezav)

(1) Državne kolesarske povezave vzdržuje direkcija.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka tega člena kolesarske povezave, ki potekajo po občinskih cestah, vzdržuje direkcija le v obsegu vzdrževanja prometne signalizacije in opreme, namenjene prometu kolesarjev.

VI. VARSTVO DRŽAVNIH CEST IN PROMETA NA NJIH

47. člen (omejitve uporabe državne ceste)

(1) Če je državna cesta v takem stanju:

- da promet po njej ni mogoč ali je mogoč samo promet posameznih vrst vozil,
- da bi promet posameznih vrst vozil povzročil pospešeno propadanje te ceste ali
- če to terjajo drugi utemeljeni razlogi, ki se nanašajo na zavarovanje ceste in varnost prometa na njej (posebne razmere zaradi snega, poledice, odjuge, močnega vetra, burje, nenadne poškodbe ceste ali ovire na cesti in podobno),

lahko direkcija oziroma koncesionar iz 10. člena tega zakona začasno prepove ali omeji uporabo te ceste ali njenega dela (omejitev prometa posameznih vrst vozil, zmanjšanje dovoljene skupne mase, osne obremenitve ali dimenzij vozil, zmanjšanje dovoljene hitrosti vozil in drugi ukrepi), dokler obstajajo razlogi za takšen ukrep, vendar največ za dobo enega leta.

(2) Direkcija oziroma koncesionar iz prejšnjega odstavka mora o ukrepih, ki jih utemeljujejo razlogi iz prve ali druge alineje prejšnjega odstavka, obvestiti ministrstvo, pristojno za promet, policijo in državno cestno inšpekcijo najmanj sedem dni pred izvedbo ukrepa na državni cesti, javnost pa najmanj tri dni pred izvedbo ukrepa..

(3) Ukrepe, ki jih utemeljujejo razlogi iz tretje alineje prvega odstavka tega člena, lahko sprejmeta tudi izvajalec rednega vzdrževanja ceste in vodja intervencije ob naravnih in drugih nesrečah. O teh

ukrepah morata nemudoma obvestiti upravljavca državne ceste, policijo, državno cestno inšpekcijo ter in javnost po sredstvih javnega obveščanja.

(4) Iz razlogov, določenih v prvem odstavku tega člena, lahko minister, pristojen za promet, določi prepovedi in omejitve uporabe ceste, katerih trajanje je daljše od enega leta.

(5) Minister, pristojen za promet, lahko na posameznih državnih cestah, ki potekajo skozi ali mimo naselja in vzporedno s katerimi potekajo državne ceste enakih ali boljših prometno tehničnih lastnosti, določi prepovedi in omejitve uporabe državne ceste za tovorna vozila, katerih največja dovoljena masa presega 7,5 t, razen za prevoze teh vozil v lokalnem prometu, če je to potrebno zaradi povečanja pretočnosti prometa ali varstva naravnega in bivalnega okolja.

(6) Ukrepe omejitve uporabe državne ceste je dolžan izvesti izvajalec rednega vzdrževanja ceste v okviru izvajanja te javne službe.

48. člen **(varovalni pas ob državni cesti)**

(1) Da se preprečijo škodljivi vplivi posegov v prostor ob državni cesti na državno cesto in prometa na njej, je ob teh cestah varovalni pas, v katerem je raba prostora omejena.

(2) Gradnja in rekonstrukcija stavb in objektov, postavljanje kakršnih koli drugih objektov in naprav ter izvajanje kakršnihkoli del na pripadajočih zemljiščih v varovalnem pasu državne ceste so dovoljeni le s soglasjem direkcije.

(3) Direkcija izda soglasje iz prejšnjega odstavka, če s predlaganim posegom v varovalnem pasu niso prizadeti interesi varovanja državne ceste in prometa na njej, njene širitve zaradi prihodnjega razvoja prometa ter varovanja njenega videza.

(4) Predlagatelj nameravane gradnje v varovalnem pasu državne ceste nima pravice zahtevati izvedbe ukrepov za zaščito pred vplivi ceste in prometa na njej, določenih s predpisi na področju varstva okolja.

(5) Varovalni pas se meri od zunanjega roba cestnega sveta in je na vsako stran državne ceste širok:

- pri avtocestah 40 m,
- pri hitrih cestah 35 m,
- pri glavnih cestah 25 m,
- pri regionalnih cestah 15 m,
- pri državnih kolesarskih poteh 5 m.

(6) Določbe drugega in tretjega odstavka tega člena se ne uporabljajo za območja, ki se urejajo z občinskimi podrobnejšimi prostorskimi načrti, in je direkcija v postopku priprave in sprejema prostorskega akta podala smernice in mnenje k prostorskemu aktu.

49. člen **(gradnja gospodarske infrastrukture v območju državne ceste)**

(1) Objekte in naprave gospodarske infrastrukture je dovoljeno graditi v območju državne ceste in njenega varovalnega pasu le pod pogoji in na način, določenimi s soglasjem direkcije.

(2) Direkcija lahko zahteva od upravljavca gospodarske infrastrukture, da objekte in naprave gospodarske infrastrukture preuredi ali prestavi, kadar je to potrebno zaradi rekonstrukcije državne ceste ali izvedbe ukrepov za zavarovanje te ceste in prometa na njej. Stroške prestatitve ali preureditve objektov in naprav krije njihov upravljavec, razen če to ni v nasprotju s pogoji iz soglasja direkcije za njihovo gradnjo.

(3) Direkcija lahko odkloni izdajo soglasja iz prvega odstavka tega člena, če bi objekti in naprave gospodarske infrastrukture ogrožali državno cesto ali promet na njej, bistveno oteževali njeno vzdrževanje ali onemogočali morebitno rekonstrukcijo te ceste.

50. člen **(dela na državni cesti)**

(1) Vzdrževalna in druga dela na gospodarski infrastrukturi v območju državne ceste se lahko opravljajo le z dovoljenjem direkcije.

(2) V dovoljenju za opravljanje del iz prejšnjega odstavka se določijo način, pogoji in nadzor nad opravljanjem teh del.

(3) Dovoljenje iz prvega odstavka tega člena ni potrebno, če so s poškodbami objektov in naprav gospodarske infrastrukture v državno cesto, neposredno ogroženi varen promet oziroma življenje in zdravje ljudi in živali ali bi lahko nastala večja gospodarska škoda. Upravljavec gospodarske infrastrukture mora takoj odstraniti neposredno nevarnost in o tem obvestiti izvajalca rednega vzdrževanja ceste. Upravljavec gospodarske infrastrukture mora čim hitreje odpraviti poškodbe na njej, vzpostaviti cesto v prvotno stanje in o končanih delih obvestiti upravljavca državne ceste in izvajalca rednega vzdrževanja ceste.

(4) Če se mora zaradi del iz prejšnjega odstavka omejiti uporabo državne ceste, mora upravljavec gospodarske infrastrukture, vgrajene v državno cesto, o omejitvi uporabe državne ceste in o njenem prenehanju obvestiti policijo.

51. člen **(opravljanje del ob državni cesti)**

Za podiranje dreves, spravilo lesa, izkope, vrtanja in opravljanje drugih del na zemljiščih ali na objektih vzdolž varovalnega pasu državne ceste, ki bi lahko ovirala ali ogrožala promet, poškodovala cesto ali povečala stroške njenega vzdrževanja, je potrebno soglasje direkcije, s katerim se določijo pogoji za opravljanje teh del.

52. člen **(spremljajoče dejavnosti ob državni cesti)**

(1) Namenske površine za opravljanje spremljajočih dejavnosti ob državnih cestah, direkcija z javnim razpisom odda najugodnejšemu ponudniku.

(2) Stvarne pravice in medsebojna razmerja v zvezi z opravljanjem dejavnosti se uredijo s pogodbo med direkcijo in ponudnikom.

(3) Tehnične pogoje glede rabe površin in pogoje za postavitev objektov in naprav določi direkcija s soglasjem.

53. člen **(priključki na državno cesto)**

(1) Priključki občinskih in nekategoriziranih cest ter individualni dostopi na glavne in regionalne ceste (v nadaljevanju: priključki na državno cesto) se lahko gradijo ali rekonstruirajo le s soglasjem direkcije. S soglasjem se določijo tehnični in drugi pogoji graditve in vzdrževanja priključka ter njegova opremljenost s prometno signalizacijo.

(2) Individualni dostopi do objektov in zemljišč morajo biti praviloma navezani na občinsko ali nekategorizirano cesto in preko njih na državno cesto.

(3) Direkcija izda soglasje iz prvega odstavka tega člena, če ugotovi, da to ne bo imelo škodljivih posledic za zmožljivost ceste in varnost prometa na njej ter če objektov in zemljišč ni mogoče z ekonomsko upravičeno rešitvijo navezati na občinsko cesto.

(4) Stroške graditve ali rekonstrukcije priključka na državno cesto, vključno s postavitvijo potrebne prometne signalizacije, krije investitor priključka, v primeru priključevanja občinske ceste pa občina.

(5) Priključek v območju cestnega sveta s pripadajočo prometno signalizacijo je sestavni del državne ceste.

54. člen **(obvezna prilagoditev priključka)**

(1) Če obstoječi priključek na državno cesto ne izpolnjuje prometnih in varnostnih zahtev, lahko direkcija sama ali na predlog policije ali državne inšpekcije za ceste z upravno odločbo zahteva

njegovo prilagoditev spremenjenim razmeram. Stroške preureditve priključka krije koristnik priključka, v primeru priključevanja občinske ceste pa občina. V primeru, da koristnika priključka ni mogoče ugotoviti, krije stroške preureditve priključka lastnik zemljišča, na katerem je priključek.

(2) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je dovoljena pritožba na ministrstvo, pristojno za promet.

55. člen

(ukinitev in prestavitev priključka)

(1) Direkcija lahko ukine priključek na državno cesto v soglasju s služnostnim upravičencem iz tretjega odstavka 2. člena tega zakona, v primeru priključevanja občinske ceste pa v soglasju z občino.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko direkcija za ceste z upravno odločbo ukine priključek na državno cesto, če se priključek nahaja na območju, kjer se mora izvesti ukrep za varstvo državne ceste in zavarovanje prometa na njej, ali to zahteva sprememba prometne ureditve na državni cesti. Stroške nadomestnega priključka nosi direkcija.

(3) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je dovoljena pritožba na ministrstvo, pristojno za promet.

56. člen

(varovalni gozdovi in hudourniki ob državni cesti)

(1) Direkcija lahko pristojnemu organu za gozdarstvo predlaga, da se gozd vzdolž državne ceste ali v njeni bližini, ki je pomemben zaradi njenega varovanja pred drsenjem zemljišča, bočnega vetra, snežnimi plazovi in podobnega, razglasi za varovalni gozd v skladu s predpisi o gozdovih.

(2) Pravne ali fizične osebe, ki ob državni cesti pogozdujejo ali urejajo hudournike ter deroče reke, morajo sodelovati z direkcijo in prilagoditi vrsto in obseg del tako, da se zavaruje cesta.

(3) Direkcija krije del stroškov za pogozditev goljav ter za ureditev hudournikov in deročih rek glede na pomen, ki ga imajo takšna dela za varstvo državne ceste.

57. člen

(graditev žičniških naprav čez državne ceste)

(1) Za graditev žičniških naprav nad državnimi cestami ali ob njih mora investitor dobiti soglasje direkcije.

(2) Državna cesta, ki jo prečka žičniška naprava, mora biti zavarovana z ustrezno lovilno napravo. Stroške postavitve in vzdrževanja lovilne naprave krije investitor oziroma upravljavec žičniške naprave.

58. člen

(izkoriščanje kamnin ob državni cesti)

(1) Kamnolomi, peskokopi in glinokopi lahko obratujejo le v takšni oddaljenosti od državne ceste, da to ne vpliva na stabilnost cestnega telesa, na vzdrževanje ceste in na varnost prometa.

(2) Za odpiranje objektov iz prejšnjega odstavka mora investitor pridobiti soglasje direkcije.

59. člen

(omejitve opravljanja del zunaj varovalnega pasu državne ceste)

Za opravljanje del zunaj varovalnega pasu državne ceste, ki bi lahko povzročila spremembo vodostaja oziroma višine podzemnih voda in bi zato vplivala na stabilnost cestnega telesa, na stroške vzdrževanja ceste ali na promet na cesti, mora investitor pridobiti soglasje direkcije. Taka dela se lahko opravljajo le pod pogoji, ki jih določa soglasje.

60. člen

(zapora ceste zaradi del ali prireditev na državni cesti)

- (1) Dela na državni cesti ali ob njej, ki vplivajo na promet na tej cesti in jo je zaradi tega treba delno ali popolno zapreti za promet, se lahko opravljajo le z dovoljenjem iz 61. člena tega zakona.
- (2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka dovoljenje za delno ali popolno zaporo ceste ni potrebno za redno vzdrževanje cest.
- (3) Dovoljenje za zaporo glavne ali regionalne ceste je treba pridobiti tudi za športne in druge prireditve na njej. Dovoljenje zanje se lahko izda, če je promet mogoče preusmeriti na druge javne ceste ali če se promet zaradi zapore na glavni cesti ne ustavi za dalj kot 30 minut oziroma zaradi zapore na regionalni cesti za dalj kot 60 minut.
- (4) Športne in druge prireditve na avtocestah in hitrih cestah, zaradi katerih bi jih bilo treba popolno zapreti za promet, niso dovoljene.

61. člen

(izdaja dovoljenj za zaporo državne ceste)

- (1) Dovoljenje za delno ali popolno zaporo državne ceste izda direkcija in ga vroči predlagatelju zapore, policiji, državni cestni inšpekciji in izvajalcu rednega vzdrževanja ceste, na katero se dovoljenje nanaša.
- (2) Z dovoljenjem za zaporo državne ceste se določijo pogoji za izvedbo zapore ceste, preusmeritve prometa zaradi zapore ceste in čas njenega trajanja.
- (3) V primeru, da za predlagano zaporo ni predpisan elaborat zapore ceste, mora vloga vsebovati podatke o lokaciji, vrsti in obsegu del, zaradi katerih se predlaga zapora ceste, čas trajanja zapore in navedbo tipske sheme začasne prometne ureditve. Direkcija lahko spremeni čas in trajanje zapore ceste, zlasti če se ta predlaga med prireditvami, predvidenimi s koledarjem večjih športnih prireditev, med turistično sezono ali med povečanimi prometnimi obremenitvami ceste.
- (4) Določba prejšnjega odstavka o vsebini vloge za zaporo državne ceste zaradi del na cesti se smiselno uporablja tudi za športne in druge prireditve na cesti.
- (5) Direkcija za ceste mora za zaporo cest iz 10. člena tega zakona pridobiti predhodno mnenje tuje in domače pravne ali fizične osebe, ki te ceste vodi in izkorišča.
- (6) Stroške za izvedbo zapore ceste in preusmeritve prometa zaradi zapore ceste krije njen predlagatelj.
- (7) Izvajalec vzdrževanja državne ceste mora o izvedbi zapore in o preusmeritvi prometa obvestiti Prometno informacijski center, pristojno policijsko postajo, občinsko redarstvo in državno cestno inšpekcijo najmanj tri dni pred spremembo z elektronskim sporočilom.
- (8) Obveščенost javnosti preko sredstev javnega obveščanja o izvedbi zapore državne ceste in o preusmeritvi prometa Prometno informacijski center.

62. člen

(polje preglednosti ob državni cesti)

- (1) V bližini nivojskega križišča državnih cest, državne ceste z občinsko cesto, z železniško progo ravnini ali v območju priključka nekategorizirane ceste na državno cesto (pregledni trikotnik) ter na notranjih straneh cestnih krivin (pregledna berma) ni dovoljeno saditi dreves, grmovja ali visokih poljskih kultur, postavljati predmetov in naprav ali storiti kar koli drugega, kar bi oviralo preglednost cest ali železniške proge (polje preglednosti), ali preglednost priključka na državno cesto.
- (2) Lastnik oziroma uporabnik zemljišča ima v polju preglednosti zaradi omejitev uporabe zemljišča pravico do odškodnine. Omejitev uporabe zemljišča in odškodnino uredita lastnik oziroma uporabnik zemljišča in direkcija v skladu z zakonom.
- (3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lastnik oziroma uporabnik zemljišča v polju preglednosti ni upravičen do odškodnine, če je bila taka omejitev uporabe zemljišča določena v soglasju direkcije iz 48. člena tega zakona.

63. člen **(prometna ureditev na državnih cestah)**

- (1) Za varen in nemoten potek prometa na državnih cestah je odgovorna direkcija.
- (2) Prometno ureditev na državni cesti oziroma njenem delu odredi direkcija. Sestavni del odredbe je lahko elaborat prometne ureditve.
- (3) Prometna ureditev iz prejšnjega odstavka obsega zlasti:
 - določitev uporabe ceste za določene vrste vozil oziroma uporabnikov (cesta, rezervirana za motorna vozila, kolesarska pot) in meje naselij;
 - določitev omejitev hitrosti;
 - določitev prepovedi prehitevanja;
 - določitev prednostnih smeri in sistema ter način vodenja prometa;
 - določitev prehodov za pešce in kolesarje;
 - določitev ukrepov za umirjanje prometa na odsekih državne ceste skozi naselja;
 - določitev drugih prepovedi, obveznosti ali omejitev, razen omejitev uporabe državne ceste iz 47. člena tega zakona;
 - določitev avtobusnega postajališča na vozišču.
- (3) Za spremembo prometne ureditve na državnih cestah skozi naselje, mora direkcija pridobiti predhodno mnenje občine.
- (4) Prometna ureditev iz tega člena mora biti označena s predpisano prometno signalizacijo.

64. člen **(prometna signalizacija in prometna oprema na državnih cestah)**

- (1) O postavitvi, zamenjavi, dopolnitvi ali odstranitvi prometne signalizacije in prometne opremo na državnih cestah odloča direkcija, če s tem zakonom ni drugače določeno.
- (2) Na državni cesti se sme postavljati turistična in druga obvestilna signalizacija, samo v skladu s predpisi o prometni signalizaciji. O postavitvi turistične in druge obvestilne signalizacije odloča direkcija, ki ima pravico do povrnitve stroškov za postavitev, vzdrževanje in odstranitev.
- (3) Pravna ali fizična oseba, ki ji je bila dodeljena koncesija za redno vzdrževanje državnih cest, lahko spreminja prometno signalizacijo in opremo le s predhodnim soglasjem direkcije, razen v primerih iz tretjega odstavka 47. člena tega zakona.

65. člen **(obveščanje in oglaševanje ob državni cesti)**

- (1) Postavljanje tabel, napisov in drugih objektov ali naprav za slikovno ali zvočno obveščanje in oglaševanje je v območju državne ceste in njenem varovalnem pasu, zunaj naselja prepovedano.
- (2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko direkcija izda soglasje za njihovo postavitev v primeru:
 - če so obvestila namenjena izboljšanju prometne varnosti,
 - če se oglašuje izdelke in storitve iz registrirane dejavnosti fizične ali pravne osebe, ki se izvaja v objektu ob državni cesti izven naselja, in zanjo ni predpisana prometna signalizacija,
 - če se tabla, napis, drug objekt ali naprava za slikovno ali zvočno obveščanje in oglaševanje namešča na fasado ali streho objekta,
 - če se tabla, napis, drug objekt ali naprava za slikovno ali zvočno obveščanje in oglaševanje postavlja na servisne prometne površine državne ceste.S soglasjem se določijo pogoji njihove postavitve, vzdrževanja in odstranitve.
- (3) Table, napisi in drugi objekti in naprave iz prvega odstavka tega člena se ob državnih cestah v naselju lahko postavljajo le izven območja vzdolž vozišča ceste, predpisanega za postavitev prometne signalizacije. Soglasje za njihovo postavitev v varovalnem pasu izda direkcija. V soglasju določi pogoje postavitve, vzdrževanja in odstranitve teh objektov in naprav.

66. člen
(pritožbeni organ)

(1) O soglasjih in dovoljenjih iz 48., 49., 50., 53., 54., 61. in 65. člena, ki jih po določbah tega zakona izdaja direkcija, oziroma koncesionar, se odloči z odločbo v upravnem postopku.

(2) Zoper dovoljenja in soglasja po določbah tega zakona izdaja direkcija ali koncesionar, je dovoljena pritožba na ministrstvo, pristojno za promet.

67. člen
(rok za določitev projektnih pogojev in za izdajo soglasij)

(1) Kot pristojni soglasodajalec določi direkcija, občina ali koncesionar projektne pogoje in jih pošlje vlagatelju pri manj zahtevnem objektu v 30 dneh, pri zahtevnem objektu pa v 60 dneh od prejema popolne vloge.

(2) Direkcija ali koncesionar pošlje svoje soglasje v 60 dneh od prejema popolne vloge, občina pa v 30 dneh.

VII. MINIMALNE VARNOSTNE ZAHTEVE ZA PREDORE

68. člen
(obseg uporabe)

(1) Določbe tega poglavja se uporabljajo za predore, daljše od 500 m merjeno po najdaljšem smernem vozišču v popolnoma zaprtem delu predora, ki so na državnih cestah, ki so del vseevropskega cestnega omrežja, kot je določeno v Oddelku 2 Priloge I k Odločbi št. 1692/96/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 1996 o smernicah Skupnosti za razvoj vseevropskega prometnega omrežja (UL L št. 228 z dne 9. 9. 1996, str. 1) in ilustrirano na kartah oziroma opisano v Prilogi 2 k navedeni odločbi.

(2) Vlada Republike Slovenije lahko predpiše, da se določbe tega poglavja uporabljajo tudi za predore na drugih javnih cestah, ki so daljši od 500 metrov, merjeno po najdaljšem smernem vozišču v popolnoma zaprtem delu predora.

69. člen
(minimalne varnostne zahteve)

(1) Minimalne varnostne zahteve za predore iz prejšnjega člena se nanašajo na:

– konstrukcijske značilnosti in opremo predorov, kot so: število cevi in smernih vozišč, geometrija predora, izhod v sili, dostop intervencijske službe, odstavne niše, odvajanje tekočin, požarna varnost, prezračevanje, komunikacijski sistemi, in podobno ter

– ukrepe v zvezi z obratovanjem predora, kot so: zagotavljanje potrebnih sredstev in usposobljenega osebja, način izvedbe del v predoru, obvladovanje nesreč in izrednih dogodkov, delovanje nadzornega centra, potek prometa v predoru, prevoz nevarnih snovi in podobno.

(2) Minimalne varnostne zahteve za predore natančneje predpiše Vlada Republike Slovenije.

(3) Vlada Republike Slovenije v predpisu iz prejšnjega odstavka predpiše tudi varnostno dokumentacijo, ki mora biti pripravljena ob projektiranju predora, način odobritve projektne zasnove, način dajanja v obratovanje in pogoje za izdajo dovoljenja za obratovanje predora, ter občasne vaje, ki naj zagotovijo varnost predora.

(4) Predor mora biti označen z znaki in oznakami, ki jih predpiše Vlada Republike Slovenije.

(5) Analiza tveganja vsebuje podrobno oceno tveganj za posamezen predor, ob upoštevanju vseh projektnih dejavnikov in prometnih pogojev, ki vplivajo na varnost. Vsebina in rezultati analize tveganja morajo biti vsebovani v varnostni dokumentaciji, sestavljeni v skladu s predpisom iz tretjega odstavka tega člena. Analizo tveganja mora pripraviti oseba, ki je od upravljavca predora funkcionalno neodvisna.

(4) Za namestitvev ali uporabo inovativne opreme ali ukrepov, ki zagotavljajo enako ali višjo stopnjo varnosti predora, kot to določa ta zakon in predpis iz drugega odstavka tega člena, lahko ministrstvo, pristojno za promet, (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) dovoli izjemo od zahtev tega predpisa. K dovoljenju izjeme mora ministrstvo pridobiti odobritev Komisije Evropske skupnosti skladno s 14. členom Direktive 2004/54/ES.

70. člen **(naloge ministrstva)**

(1) Ministrstvo je odgovorno za zagotavljanje vseh vidikov varnosti predora. Ministrstvo sprejema odločitve v zvezi z varnostjo predora, ki je deloma v drugi državi članici Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: država članica), po predhodnem soglasju pristojnega upravnega organa druge države članice ali daje predhodno soglasje k odločitvam tega organa.

(2) Ministrstvo izda dovoljenje za obratovanje predora, če so izpolnjene varnostne zahteve, ki jih določa ta zakon in predpis iz drugega odstavka 69. člena tega zakona.

(3) Ne glede na določbe 47. člena tega zakona ministrstvo prepove ali omeji promet v predoru, če varnostne zahteve ali ukrepi, določeni s predpisom iz drugega odstavka 69. člena tega zakona, niso izpolnjeni. Ministrstvo pri tem določi pogoje, pod katerimi se lahko ponovno vzpostavi običajen promet v predoru.

(4) Ministrstvo mora poskrbeti, da so izvedene naslednje naloge:

- redno preskušanje in pregledovanje predorov ter oblikovanje varnostnih zahtev v zvezi s tem;
- vzpostavljanje organizacijskih in operativnih načrtov za usposabljanje in opremljanje služb za ukrepanje ob izrednih dogodkih;
- opredelitev postopka za takojšnje zaprtje predora v nujnem primeru;
- izvajanje potrebnih ukrepov za zmanjšanje tveganja.

(5) Vlada Republike Slovenije obvesti Komisijo Evropske unije, da ministrstvo opravlja naloge iz prejšnjega odstavka kot upravni organ po Direktivi 2004/54/ES.

(6) Ministrstvo je dolžno pošiljati poročilo v skladu s 15. členom Direktive 2004/54/ES.

71. člen **(upravljavca predora)**

(1) Ministrstvo določi za vsak predor v fazi projektiranja, gradnje in obratovanja upravljavca predora, lahko pa naloge upravljavca predora opravlja samo.

(2) Upravljavca predora, ki je deloma v drugi državi članici, določi ministrstvo skupaj s pristojnim upravnim organom druge države članice.

(3) Če pride do nesreče ali izrednega dogodka v predoru, mora upravljavec predora o tem najkasneje v enem mesecu sestaviti poročilo, ki ga posreduje uradniku za varnost, ministrstvu in službam za ukrepanje ob izrednem dogodku, ki so ob tem dogodku posredovale.

(4) Če je sestavljeno poročilo o preiskavi o vzrokih nesreče ali izrednega dogodka, upravljavec predora to poročilo posreduje uradniku za varnost, ministrstvu in službam za ukrepanje ob izrednem dogodku, ki so ob tem dogodku posredovale in to najkasneje v enem mesecu od prejema.

72. člen **(uradnik za varnost)**

(1) Upravljavec predora po predhodnem soglasju ministrstva za vsak predor imenuje uradnika za varnost, ki koordinira vse ukrepe za zagotovitev varnosti v predoru. Uradnik za varnost, ki je lahko del osebja predora ali službe za ukrepanje ob izrednem dogodku, mora biti neodvisen pri vseh zadevah varnosti predora in v zvezi s tem ne sme sprejemati nobenih navodil delodajalca. Ista oseba je lahko uradnik za varnost v več predorih.

(2) Uradnik za varnost opravlja naslednje naloge:

- zagotavlja koordinacijo s službami za ukrepanje ob izrednih dogodkih in sodeluje pri pripravi operativnih načrtov;
- sodeluje pri načrtovanju, izvajanju in ocenjevanju ukrepanja ob izrednih dogodkih;

- sodeluje pri opredeljevanju varnostnih načrtov in določanju konstrukcije, opreme in obratovanja novih predorov in sprememb obstoječih predorov;
- preverja usposobljenost služb za ukrepanje ob izrednih dogodkih in sodeluje pri organizaciji njihovih vaj;
- svetuje glede dajanja predorov v obratovanje;
- preverja, ali je konstrukcija in oprema predora vzdrževana in popravljena;
- sodeluje pri ocenjevanju morebitne nesreče ali izrednega dogodka.

VIII. MINIMALNE ZAHTEVE ZA VARNOST CESTNE INFRASTRUKTURE

73. člen (obseg uporabe)

- (1) Določbe tega poglavja se uporabljajo za državne ceste, ki so del vseevropskega cestnega omrežja, kot je določeno v Oddelku 2 Priloge I k Odločbi št. 1692/96/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 1996 o smernicah Skupnosti za razvoj vseevropskega prometnega omrežja (UL L št. 228 z dne 9. 9. 1996, str. 1) in ilustrirano na kartah oziroma opisano v Prilogi 2 k navedeni odločbi in Odločbo št. 1346/2001/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22.5.2001 (UL L 185, 6. 7. 2001, str1) in ilustrirano na kartah oziroma opisano v Prilogi 2 k navedeni odločbi.
- (2) Vlada Republike Slovenije lahko določi, da se določbe tega poglavja uporabljajo tudi za druge javne ceste.
- (3) Določbe tega poglavja se ne uporabljajo za predore iz prvega odstavka 68. člena tega zakona.

74. člen (varnost cestne infrastrukture)

- (1) Aktivnosti za izboljšanje varnosti cestne infrastrukture se nanašajo na vse faze načrtovanja, gradnje in vzdrževanja cest in obsegajo:
 - izdelavo ocene učinkov na varnost v prometu,
 - preverjanje varnosti v prometu,
 - razvrščanje in upravljanje cestnega omrežja, ki je v uporabi, glede na varnost,
 - pregledovanje varnosti cest,
 - upravljanje podatkov.
- (2) Ukrepe za izvedbo posameznih aktivnosti za izboljšanje varnosti cestne infrastrukture predpiše Vlada Republike Slovenije.
- (3) Roke in pogoje za izvajanje posameznih faz iz prvega odstavka tega člena določa Direktiva 2008/96/ES.

75. člen (ocena učinkov na varnost v prometu)

- (1) Ocena učinka na varnost v prometu je strateško primerjalna analiza učinka, ki ga bo imela zgraditev nove ceste ali znatne spremembe obstoječega omrežja cest na raven varnosti cestnega omrežja (v nadaljevanju: cestno infrastrukturni projekti).
- (2) Ocena učinka na varnost v prometu pojasni upoštevanje varnosti v prometu, ki vpliva na izbiro predlagane rešitve. Ocena zagotovi vse ustrezne informacije, ki so potrebne za analizo stroškov in koristi različnih ocenjenih možnosti.
- (3) Ocena učinka na varnost v prometu se izvede v začetni fazi načrtovanja, preden se cestno infrastrukturni projekt odobri, in je obvezna za vse cestno infrastrukturne projekte.

76. člen (preverjanje varnosti v prometu)

- (1) Preverjanje varnosti v prometu je neodvisno, podrobno in sistematično tehnično varnostno preverjanje glede konstrukcijskih lastnosti cestno infrastrukturnega projekta, ki obsega vse faze investicije od načrtovanja do pričetka obratovanja.
- (2) Preverjanje varnosti v cestnem prometu se obvezno izvaja za vse cestno infrastrukturne projekte, pri tem pa se upoštevajo predpisana merila.
- (3) Preverjanje projektne dokumentacije cestno infrastrukturnega projekta v vseh fazah investicije od načrtovanja do pričetka obratovanja izvaja imenovani izvedenec za varnost cest. (4) Preverjanje varnosti posameznega cestno infrastrukturnega objekta lahko izvaja le imenovani izvedenec za varnost cest, ki ni sodeloval pri izdelavi ali izvedbi projekta.
- (5) V poročilu izvedenec za varnost cest za vsako fazo načrtovanja natančno določi za prometno varnost kritične elemente cestno infrastrukturnega projekta. V kolikor znotraj posamezne faze izdelave projektne dokumentacije kritični elementi niso odpravljeni, izvedenec za varnost cest to navede v dopolnitvi poročila. Vsebina dopolnitve služi kot priporočilo v naslednji fazi postopka realizacije projekta.

77. člen

(razvrščanje cestnega omrežja glede na varnost)

- (1) Cestno omrežje se glede na varnost razvršča po številu nesreč na cestnih odsekih in po varnosti posameznih cestnih odsekov.
- (2) Razvrščanje cestnih odsekov glede na število nesreč obsega opredeljevanje, analiziranje in razvrščanje odsekov cestnega omrežja, ki so v uporabi več kot tri leta in na katerih se je sorazmerno glede na količino prometa zgodilo nadpovprečno število prometnih nesreč s smrtnim izidom.
- (3) Razvrščanje cestnih odsekov po varnosti omrežja obsega opredeljevanje, analiziranje in razvrščanje odsekov obstoječega cestnega omrežja glede na njihov potencial razvoja varnosti in prihranka stroškov prometnih nesreč.
- (3) Ministrstvo predpiše metodologijo za razvrščanje cestnih odsekov glede na število nesreč in razvrščanje varnosti omrežja. Na podlagi metodologije mora upravljavec cest enkrat letno pripraviti razvrstitev cestnih odsekov glede na število nesreč in razvrščanje varnosti omrežja. Do izvedbe trajnih ukrepov za sanacijo cestnih odsekov s poslabšano prometno varnostjo, upravljavec ceste s predpisano prometno signalizacijo uporabnike cest opozori na take odseke.
- (4) Upravljavec ceste zagotovi, da cestne odseke, ki jih je potrebno glede na rezultate razvrščanja po določilih prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena obravnavati prioriteto, v skladu z določili Direktive 2008/96/ES, pregledajo skupine strokovnjakov. Najmanj en član skupine mora biti imenovani izvedenec za varnost cest.
- (5) Upravljavec ceste prioriteto zagotavlja sredstva za sanacijo odsekov s poslabšano prometno varnostjo.

78. člen

(pregledovanje varnosti cest)

- (1) Pregledovanje varnosti cest pomeni reden periodičen pregled lastnosti in pomanjkljivosti cestnih odsekov, na katerih poteka promet, in ki s stališča prometne varnosti narekujejo izvedbo vzdrževalnih del za preprečevanje prometnih nesreč.
- (2) Pregledovanje varnosti cest se izvaja redno na cestnih odsekih na katerih poteka promet, z namenom odkrivanja karakteristik, ki vplivajo na prometno varnost in preprečevanja prometnih nesreč.
- (3) Redna pregledovanja varnosti cest izvajajo imenovani izvedenci za varnost cest. Pogostost pregledov mora zagotavljati primerno raven prometne varnosti cestne infrastrukture.
- (4) Izvedenec za varnost cest s svojim poročilom seznani upravljavca, ministrstvo in organ, pristojen za varnost cestnega prometa. Poročilo obsega tudi mnenje, katere pomanjkljivosti je treba odpraviti v čimkrajšem času.
- (5) Organ, pristojen za varnost cestnega prometa, upravljavcu pregledane ceste z odločbo naloži odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti.

(6) Če upravljavec obveznosti, določene v izvršljivi odločbi iz prejšnjega odstavka, ne izpolni pravočasno, se ne glede na določbe zakona, ki ureja izvršbo v upravnem postopku, izvršba izvaja s prisilitvijo, z uporabo zneskov iz 98. člena tega zakona.

79. člen **(upravljanje s podatki)**

(1) Organ, pristojen za varnost cestnega prometa mora za vsako prometno nesrečo s smrtnim izidom, ki se zgodi na cesti, zagotoviti, da imenovani izvedenec za varnost cest sestavi poročilo o nesreči in ga posreduje ministrstvu. Obliko in vsebino poročila predpiše minister, pristojen za promet.

(2) Organ, pristojen za varnost cestnega prometa, zagotovi izračun povprečne družbene cene nesreč s smrtnim izidom in povprečne družbene cene nesreč s hudimi telesnimi poškodbami. Ministrstvo lahko oblikuje stopnje stroškov, ki se posodablajo najmanj vsakih pet let.

80. člen **(izvedenec za varnost cest)**

(1) Za izvedenca za varnost cest se imenuje posameznik, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- univerzitetna ali visoka strokovna izobrazba s področja gradbeništva ali prometa;
- skupaj najmanj 6 let izkušenj na področju projektiranja cest, revidiranja cestnih projektov, izdelave prometno varnostnih analiz oziroma analiz cestnih nesreč,
- uspešno opravljeno strokovno usposabljanje za izvedenca za varnost cest;
- uspešno opravljeno redno dodatno usposabljanje za izvedenca za varnost cest.

(2) Način usposabljanja in preverjanja strokovne usposobljenosti, obrazec potrdila o uspešno opravljenem usposabljanju ter način vodenje evidence o izdanih potrdilih predpiše minister, pristojen za promet, po predhodnem mnenju organa, pristojnega za varnost cestnega prometa..

(3) Strokovna usposabljanja in preverjanje usposobljenosti za izvedenca za varstvo cest organizira organ, pristojen za varnost prometa.

(4) Izvedence za varnost cest imenuje minister, pristojen za promet. Evidence imenovanih izvedencev za varnost cest vodi ministrstvo.

(5) Način in pogoje opravljanja nalog imenovanih izvedencev za varnost cest predpiše minister, pristojen za promet.

IX. UPRAVLJANJE, GRADITEV, VZDRŽEVANJE IN VARSTVO OBČINSKIH CEST

81. člen **(upravljavec občinskih cest)**

Upravljavec občinskih cest je občinska uprava, če z odlokom občine ni določeno drugače. (v nadaljnjem besedilu: upravljavec občinske ceste)

82. člen **(graditev in vzdrževanje občinskih cest)**

Občinske ceste se morajo načrtovati, projektirati, graditi in vzdrževati na način in pod pogoji kot to določajo predpisi o projektiranju javnih cest, prometni signalizaciji in prometni opremi, načinu označevanja in zavarovanja del in ovir v prometu, cestnih priključkih, avtobusnih postajališčih in predpisi o vrsti vzdrževalnih del cestah ter nivoju rednega vzdrževanja javnih cest.

83. člen **(varovalni pas ob občinski cesti)**

- (1) V varovalnem pasu občinske ceste je raba prostora omejena.
- (2) Posegi v prostor varovalnega pasu občinske ceste so dovoljeni le s soglasjem upravljavca občinske ceste.
- (3) Upravljavec občinske ceste izda soglasje iz prejšnjega odstavka, če s predlaganim posegom v varovalnem pasu niso prizadeti interesi varovanja občinske ceste in prometa na njej, njene širitve zaradi prihodnjega razvoja prometa ter varovanja njenega videza.
- (4) Varovalni pas se meri od zunanjega roba cestnega sveta in je na vsako stran občinske ceste širok največ:
 - pri lokalnih cestah 10 m,
 - pri lokalnih poteh 5 m,
 - pri poteh za kolesarje 2 m.
- (5) Občina lahko z odlokom predpiše manjšo širino varovalnih pasov.

84. člen **(polje preglednosti na občinskih cestah)**

- (1) V bližini križišča občinskih cest, križišča občinske ceste z železniško progo, ali v območju priključka nekategorizirane ceste na občinsko cesto (pregledni trikotnik) ter na notranjih straneh cestnih krivin (pregledna berma) ni dovoljeno saditi dreves, grmovja ali visokih poljskih kultur, postavljati predmetov in naprav ali storiti kar koli drugega, kar bi oviralo preglednost občinske ceste ali železniške proge (polje preglednosti), ali preglednosti priključka na občinsko cesto.
- (2) Lastnik oziroma uporabnik zemljišča ima v polju preglednosti zaradi omejitev uporabe zemljišča pravico do odškodnine. Omejitev uporabe zemljišča in odškodnino uredita lastnik oziroma uporabnik zemljišča in občina v skladu z zakonom.
- (3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lastnik oziroma uporabnik zemljišča v polju preglednosti ni upravičen do odškodnine, če je bila taka omejitev uporabe zemljišča določena v soglasju upravljavca občinske ceste iz 83. člena tega zakona.

85. člen **(priključki na občinsko cesto)**

- (1) Priključki nekategoriziranih cest ter individualni dostopi na občinske ceste (v nadaljevanju: priključki na občinske ceste) se lahko gradijo ali rekonstruirajo le s soglasjem upravljavca občinskih cest. S soglasjem se določijo tehnični in drugi pogoji graditve in vzdrževanja priključka ter njegova opremljenost s prometno signalizacijo.
- (2) Upravljavec občinskih cest izda soglasje iz prejšnjega odstavka, če ugotovi, da to ne bo imelo škodljivih posledic za zmogljivost ceste in varnost prometa na njej.
- (3) Priključek v območju cestnega sveta s pripadajočo prometno signalizacijo je sestavni del občinske ceste.
- (4) Upravljavec občinskih cest lahko z upravno odločbo zahteva prilagoditev priključka na stroške koristnika priključka, če priključek na občinsko cesto zaradi povečanega prometa ali uporabe za drugačen promet, kot je bil upoštevan ob izdaji soglasja za njegovo ureditev, ni več ustrezen.
- (5) Upravljavec občinskih cest lahko ukine priključek na občinsko cesto v soglasju s služnostnim upravičencem iz tretjega odstavka 2. člena tega zakona.
- (6) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka tega člena lahko upravljavec občinskih cest z upravno odločbo ukine priključek na občinsko cesto, če se priključek nahaja na območju, kjer se mora izvesti ukrep za varstvo občinske ceste in zavarovanje prometa na njej, ali to zahteva sprememba prometne ureditve na občinski cesti. Priključek se nadomesti na stroške občine.

86. člen
(prometna ureditev na občinskih cestah)

- (1) Za varen in nemoten potek prometa na občinskih cestah so odgovorne občine.
- (2) Prometno ureditev na občinskih cestah določijo občine. Elaborat prometne ureditve je lahko sestavni del akta.
- (3) Prometna ureditev obsega:
 - določitev uporabe ceste ali dela ceste za določene vrste vozil oziroma uporabnikov (cesta, rezervirana za motorna vozila, kolesarska pot ali steza, steza za pešce, steza za pešce in kolesarje, steza za jezdece) in mej naselij;
 - določitev prednostnih smeri in sistem ter način vodenja prometa;
 - določitev omejitev uporabe ceste ali njenega dela glede na vrsto prometa;
 - določitev omejitev hitrosti,
 - ureditev kolesarskega prometa in določitev lokalnih kolesarskih povezav;
 - ureditev parkiranja in ustavljanja vozil;
 - določitev območij umirjenega prometa, območij omejene hitrosti in območij za pešce in prehodov za pešce;
 - določitev ukrepov za umirjanje prometa za varnost otrok, pešcev in kolesarjev, zlasti v bližini vrtcev, šol, zdravstvenih zavodov, igrišč, stanovanjskih naselij in drugih območij, kjer se ti udeleženci cestnega prometa pojavljajo v večjem številu;
 - določitev drugih prepovedi, obveznosti ali omejitev udeležencem prometa.
- (4) Prometna ureditev iz prejšnjega odstavka mora biti označena s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo.

87. člen
(prometna signalizacija na občinskih cestah)

O postavitvi, zamenjavi, dopolnitvi ali odstranitvi prometno signalizacije na občinskih cestah odloča upravljavec občinskih cest.

88. člen
(zapora ceste zaradi del ali prireditve na občinski cesti)

- (1) Dela na občinski cesti ali ob njej, ki vplivajo na promet na tej cesti in jo je zaradi tega treba delno ali popolno zapreti za promet, se lahko opravljajo le z dovoljenjem upravljavca občinskih cest.
- (2) Dovoljenje upravljavca občinskih cest za zaporo občinske ceste je treba pridobiti tudi za športne in druge prireditve na njej.

89. člen
(začasne omejitve uporabe občinske ceste)

- (1) Kadar na občinski cesti ali njenem delu ni mogoč varen promet vozil zaradi zimskih razmer, močnega vetra, naravne ali druge nesreče ali če to terjajo drugi utemeljeni razlogi, ki se nanašajo na zavarovanje ceste in varnost prometa na njej lahko upravljavec občinske ceste začasno prepove uporabo občinske ceste za vse ali posamezne vrste vozil ali skupin vozil, oziroma dovoli vožnjo samo tistih vozil, ki so ustrezno opremljena. O prepovedi uporabe občinske ceste mora nemudoma obvestiti javnost, pristojno policijsko postajo, občinsko redarstvo in občinsko cestno inšpekcijo.
- (2) Del ceste, na katerem velja omejitev uporabe, mora upravljavec občinske ceste označiti s predpisano prometno signalizacijo.

90. člen
(obveznost vodenja podatkov o občinskih cestah)

- (1) Upravljavec občinske ceste je obvezen voditi evidence o občinskih cestah in objektih, skladno s predpisi o načinu označevanja javnih cest in o evidencah o javnih cestah in objektih na njih.

(2) Občina je dolžna brezplačno posredovati enkrat letno do predpisanega roka poslati Direkciji za ceste predpisane podatke o občinskih cestah.

(3) V primeru, da občina predpisanih podatkov ne dostavi Direkciji do predpisanega roka, podatke pridobi Direkcija na stroške občine.

X. UKREPI POLICIJE IN OBČINSKEGA REDARSTVA

91. člen

(začasni ukrepi policije in občinskega redarstva ob ugotovljenih pomanjkljivostih na cesti)

(1) Policist ali občinski redar, ki ugotovi na javni ali nekategorizirani cesti pomanjkljivosti, ki neposredno ogrožajo varnost ceste in prometa na njej, izvede začasne ukrepe, s katerimi se prepreči ogrožanje udeležencev v prometu, in o tem obvesti pristojnega izvajalca rednega vzdrževanja ceste, lastnika ceste ali pooblaščenega upravljavca ceste.

(2) Policist ali občinski redar sme odrediti odstranitev predmetov, objektov, drugih naprav ali ovir s ceste, če:

- slepijo udeležence v prometu,
- zmanjšujejo preglednost ceste,
- zmanjšujejo vidnost prometne signalizacije ali prometne opreme na cesti,
- zavajajo udeležence v prometu,
- ovirajo udeležence v prometu ali zmanjšujejo pretočnost prometa,
- odvrtačajo pozornost voznikov.

(3) Izvajalec rednega vzdrževanja cest mora takoj zavarovati nevarno mesto s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo in v najkrajšem možnem času odpraviti pomanjkljivosti iz prvega odstavka tega člena oziroma odstraniti predmete, objekte, druge naprave ali ovire iz prejšnjega odstavka.

(4) Policist ali občinski redar sme iz razlogov varnosti ceste in prometa na njej odrediti, da se prepove promet na nekategorizirani cesti, ki ne izpolnjuje pogojev iz drugega ali tretjega odstavka 22. člena. Prepoved prometa mora njen lastnik oziroma upravljavec označiti s predpisano prometno signalizacijo in traja do odprave razlogov za prepoved.

92. člen

(prekrškovna organa)

Policija in občinsko redarstvo sta prekrškovna organa za prekrške iz 105. in 109. člena.

XI. INŠPEKCIJSKO NADZORSTVO

93. člen

(opravljanje inšpekcijskega nadzorstva)

(1) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem oziroma spoštovanjem tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov na državnih cestah izvaja državna inšpekcija za ceste, na občinskih in nekategoriziranih cestah pa občinska inšpekcija za ceste.

94. člen

(pogoji za opravljanje inšpekcijskega nadzorstva)

(1) Za državnega in občinskega inšpektorja za ceste (v nadaljnjem besedilu: inšpektor za ceste) je lahko imenovan posameznik, ki poleg splošnih pogojev za delo v državni upravi izpolnjuje še naslednje pogoje:

- da ima univerzitetno ali visoko strokovno izobrazbo s področja prometa ali gradbeništva;

- da ima poleg univerzitetne izobrazbe še najmanj tri leta delovnih izkušenj s področja graditve objektov oziroma poleg visoke strokovne izobrazbe še najmanj pet let takšnih delovnih izkušenj, in

- da ima opravljen strokovni izpit za inšpektorja s tem, da mora inšpektor, ki ima opravljen le strokovni izpit iz upravnega postopka, v roku enega leta od dneva imenovanja opraviti tudi strokovni izpit za inšpektorja.

(2) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena je lahko za občinskega inšpektorja za ceste imenovan posameznik, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja inšpekcijski nadzor, če tako določi občina.

95. člen **(obseg inšpekcijskega nadzorstva)**

(1) Inšpektor za ceste pri opravljanju inšpekcijskega nadzora nadzira zlasti:

- ali se ceste uporabljajo za namen ter na način in pod pogoji, kot jih določajo ta zakon in predpisi, izdani na njegovi podlagi (v nadaljnjem besedilu: predpisi o javnih cestah),
- ali so ceste vzdrževane skladno s pogoji tega zakona in predpisi o javnih cestah ter omogočajo varno uporabo,
- ali je prometna signalizacija in oprema na cestah postavljena in vzdrževana skladno s pogoji tega zakona in predpisi o javnih cestah;
- ali so zapore ceste zaradi del ali prireditev na cesti postavljene in vzdrževane skladno z zakonom, predpisi o javnih cestah in izdanim dovoljenjem;
- ali so izpolnjeni pogoji za posege v cesto, cestno telo oziroma varovalni pas ceste po tem zakonu;
- ali se priključki na javne ceste gradijo, rekonstruirajo ter ali so zgrajeni in vzdrževani skladno s pogoji določenimi v tem zakonu in predpisi o javnih cestah;
- ali se rekonstrukcijska dela, ki štejejo za vzdrževalna dela v javno korist, ter obnovitvena dela na cestah izvajajo skladno s pogoji tega zakona in predpisi o javnih cestah, in ali so izpolnjeni pogoji za izročitev ceste v uporabo po tem zakonu;
- ali je zagotovljeno polje preglednosti ceste skladno s predpisi o javnih cestah.

(2) Ne glede na določbo prvega odstavka občinski inšpektor za ceste pri opravljanju inšpekcijskega nadzora nekategoriziranih cest v splošni rabi nadzira zlasti:

- ali so nekategorizirane ceste vzdrževane skladno s cestnimi predpisi in omogočajo varno uporabo,
- ali je prometna signalizacija in oprema na nekategoriziranih cestah postavljena in vzdrževana skladno s pogoji tega zakona in predpisi o javnih cestah.

96. člen **(vodenje inšpekcijskega postopka)**

(1) Vodenje inšpekcijskega postopka, izrekanje ukrepov in vročanje inšpekcijskih odločb se šteje za nujne ukrepe v javnem interesu po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek, zato se odločba lahko izda v skrajšanem postopku brez zaslišanja strank. Odločba se lahko izda ustno.

(2) Za kraj vročanja in mesto, na katerem se pusti obvestilo o poskusu vročanja, se šteje tudi gradbišče, objekt oziroma kraj izvajanja del, v zvezi s katerim se vodi postopek.

(3) Zoper odločbo cestnega inšpektorja je dovoljena pritožba v osmih dneh od dneva njene vročitve. Pritožba zoper odločbo ne zadrži njene izvršitve.

97. člen **(prisilna izvršba inšpekcijskih ukrepov)**

Prisilna izvršba inšpekcijskih ukrepov, izdanih v skladu z določbami tega zakona, se opravlja po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek, če ta zakon ne določa drugače.

98. člen **(izvajanje prisilne izvršbe inšpekcijskih ukrepov)**

- (1) Kadar inšpektor za ceste določi način izvršbe s prisilitvijo, znašajo denarne kazni:
1. za ukrepe, ki se nanašajo na vzdrževanje cest, odstranjevanje ovir s ceste, ustavitve del na in ob cestah, prepovedi uporabe cest in priključkov na javne ceste ter zapore cest:
 - če je zavezanec pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, od 125.000 do 200.000 eurov;
 - če je zavezanec fizična oseba, od 5.000 do 10.000 eurov;
 2. za ukrepe, ki se nanašajo na rekonstrukcijska dela, ki štejejo za vzdrževalna dela v javno korist in obnovitvena dela na cestah:
 - če je zavezanec pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, od 40.000 do 80.000 eurov;
 - če je zavezanec fizična oseba, od 3.000 do 8.000 eurov;
 3. za ukrepe, ki se nanašajo na priključke na javne ceste, posege v varovalni pas in polje preglednosti ceste:
 - če je zavezanec pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, od 8.000 do 40.000 eurov;
 - če je zavezanec fizična oseba, od 1.000 do 4.000 eurov.
- (2) Vse kasnejše kazni za prisilitev zavezanca, ki kljub izrečenim kaznim ne izpolni svoje obveznosti, se izrekajo dokler se seštevek denarnih kazni ne doseže desetkratnega zneska iz prejšnjega odstavka.

99. člen (izvajanje denarnih izvršb)

Vse denarne izvršbe inšpekcijskih ukrepov ter drugih odločb in sklepov, izdanih na podlagi tega zakona v zvezi s plačili kazni na podlagi tega zakona, izvršuje pristojna davčna oziroma carinska uprava.

100. člen (splošni inšpekcijski ukrepi)

- (1) Pristojni inšpektor za ceste z opozorilom, če oceni, da je to zadosten ukrep, ali z odločbo:
1. odredi, da se v roku, ki ga določi, odpravijo nepravilnosti, ki jih ugotovi v zvezi:
 - z vzdrževalnimi deli na cestah v nasprotju z zakonom ali predpisi o javnih cestah;
 - s postavitvijo in vzdrževanjem prometne signalizacije in opreme ter naprav in ukrepov za umirjanje cestnega prometa v nasprotju s prometno ureditvijo oziroma predpisi o javnih cestah;
 - s postavitvijo in vzdrževanjem zapore ceste v nasprotju z dovoljenjem oziroma predpisi o javnih cestah;
 - s priključki na javne ceste, ki se gradijo, rekonstruirajo, ali so zgrajeni v nasprotju s soglasjem, oziroma niso vzdrževani skladno s soglasjem oziroma s predpisi o javnih cestah;
 - s posegi v varovalnem pasu ceste v nasprotju s soglasjem;
 - z rekonstrukcijo in obnovo cest v nasprotju s predpisi o javnih cestah;
 - s poljem preglednosti ceste v nasprotju s predpisi o javnih cestah.
 2. odredi, da se do pridobitve soglasja ustavi:
 - gradnja oziroma rekonstrukcija priključkov na javne ceste brez soglasja;
 - gradnja objektov in naprav ter izvajanje kakršnihkoli del, ki so v zvezi z objekti in pripadajočimi zemljišči v varovalnem pasu ceste brez soglasja.
 3. odredi, da se do odprave ugotovljenih nepravilnosti ustavi rekonstrukcija oziroma obnova cest, če se ne odpravijo ugotovljene nepravilnosti v roku, ki ga je določil;
 4. prepove uporabo priključka na javno cesto,
 - ki je zgrajen brez soglasja;
 - ki je zgrajen v nasprotju s soglasjem in niso odpravljene ugotovljene nepravilnosti v roku, ki ga je določil;
 - ki ni vzdrževan v skladu s soglasjem oziroma predpisi o javnih cestah in niso odpravljene ugotovljene nepravilnosti v roku, ki ga je določil.

5. prepove uporabo ceste, ki je izročena v uporabo brez ali v nasprotju z odločbo ministra, pristojnega za promet, oziroma brez ali v nasprotju z odločbo župana na podlagi 16. člena tega zakona,
6. odredi odstranitev ovir s cestnega sveta, ki ovirajo varno uporabo ceste,
7. odredi vzpostavitev prejšnjega stanja ali drugačno sanacijo ceste, če vzpostavitev v prejšnje stanje ni možna, po drugi osebi, na stroške povzročitelja.

(2) Pristojni inšpektor za ceste mora o svojih ugotovitvah iz druge alineje 2. točke prejšnjega odstavka brez odlašanja obvestiti pristojnega gradbenega inšpektorja.

101. člen **(izvršba inšpekcijskega ukrepa po drugih osebah)**

Izvršbo inšpekcijskih ukrepov po 6. in 7. točki prvega odstavka 100. člena zagotovi upravljavec državne ceste oziroma upravljavec občinske ceste, v okviru izvajanja javne službe rednega vzdrževanja cest.

102. člen **(začasni ukrep omejitve uporabe ceste)**

(1) Pristojni inšpektor za ceste sme v primerih, ko bi bila ogrožena varna uporaba ceste ali bi lahko nastala škoda na njej, odrediti začasno prepoved oziroma omejitev uporabe ceste in druge ukrepe, da se odvrne nevarnost ali prepreči škoda.

(2) Ukrep iz prvega odstavka tega člena je začasen in traja dokler so razlogi zanj.

(3) Ukrep začasne prepovedi oziroma omejitve uporabe ceste iz prvega odstavka tega člena je dolžan izvesti izvajalec rednega vzdrževanja ceste v okviru izvajanja te javne službe.

(4) O ukrepih, ki jih je odredil po prvem odstavku tega člena, mora inšpektor za ceste obvestiti ministrstvo, pristojno za promet oziroma občino, pristojno policijsko postajo in občinsko redarstvo.

(5) Občinski inšpektor za ceste sme prepovedati cestni promet na nekategorizirani cesti, ki ne izpolnjuje pogojev iz drugega ali tretjega odstavka 22. člena.

(6) Prepoved cestnega prometa iz petega odstavka tega člena mora označiti njen lastnik in traja do odprave razlogov za prepoved.

103. člen **(inšpekcijski nadzor predora)**

Inšpekcijski nadzor predora iz 68. člena tega zakona mora pristojni inšpektor za ceste opraviti najmanj vsakih šest let. O ugotovitvah tega pregleda in izrečenih ukrepih mora obvestiti ministrstvo, policijo, upravljavca predora in uradnika za varnost. Če ministrstvo ugotovi, da predor ne izpolnjuje minimalnih varnostnih zahtev, ki jih določa ta zakon in predpis iz 69. člena tega zakona, določi pogoje za nadaljnje obratovanje predora ali odloči o prepovedi oziroma omejitvi prometa v predoru. Če so za sanacijo predora potrebne pomembne spremembe konstrukcije, opreme oziroma obratovanja predora, mora biti po izvedbi teh sprememb izdano novo dovoljenje za obratovanje predora.

104. člen **(prekrškovna organa)**

Državna inšpekcija za ceste in občinska inšpekcija za ceste sta prekrškovna organa za prekrške iz 105., 106., 107. 108., 109., 110., 111., 112. in 113. člena tega zakona.

XII. KAZENSKÉ DOLOČBE

105. člen **(prekrški v zvezi z uporabo cest)**

(1) Z globo najmanj 400 eurov se kaznuje posameznik, če začasno ali trajno zasede javno cesto ali njen del; če izvaja ali opusti kakršna koli dela na cesti in zemljišču in objektih ob cesti, ki bi lahko poškodovala cesto ali objekte na njej ter ovirala ali ogrožala promet na cesti (prvi odstavek 18. člena), oziroma če postavi na površinah ob javni cesti, določenih za te namene, objekte in naprave za opravljanje spremljajočih dejavnosti brez ali v nasprotju s soglasjem upravljavca ceste (tretji odstavek 52. člena).

(2) Z globo najmanj 5000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena, z globo najmanj 500 eurov pa odgovorna oseba, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena.

106. člen **(prekrški v zvezi z vzdrževalnimi deli na cestah)**

(1) Z globo najmanj 4000 eurov se kaznuje izvajalec rednega vzdrževanja javnih cest, če javna cesta ni vzdrževana skladno s predpisi o javnih cestah in je ogrožena njena varna uporaba (prvi odstavek 5. člena).

(2) Z globo najmanj 800 eurov se kaznuje odgovorna oseba izvajalca rednega vzdrževanja javnih cest oziroma upravljavca ceste, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo najmanj 800 eurov se kaznuje odgovorna oseba občine, ki v območju naselja ne vzdržuje prometnih površin, objektov in naprav na, ob in nad voziščem državne ceste skladno s predpisi o javnih cestah in je ogrožena njena varna uporaba (prvi odstavek 44. člena).

(4) Z globo najmanj 4000 eurov se kaznuje lastnik ali od lastnika pooblaščen upravljavec nekategorizirane ceste, ki se uporablja za promet, če nekategorizirana cesta ni vzdrževana skladno s predpisi o javnih cestah in je ogrožena njena varna uporaba (tretji odstavek 22. člena).

107. člen **(prekrški v zvezi s prometno ureditvijo, prometno signalizacijo in prometno opremo na cestah)**

(1) Z globo najmanj 800 eurov se kaznuje odgovorna oseba upravljavca ceste, če postavljena prometna signalizacija in prometna oprema ter naprave in ukrepi za umirjanje cestnega prometa na državni oziroma občinski cesti ni v skladu s prometno ureditvijo ter prometno varnostnimi razmerami na cesti oziroma delu ceste (drugi odstavek 19. člena), oziroma je postavljena v nasprotju s predpisi o javnih cestah (prvi odstavek 8. člena).

(2) Z globo najmanj 4000 eurov se kaznuje izvajalec rednega vzdrževanja javnih cest, če prometna signalizacija in prometna oprema javnih cest ni postavljena in označena tako, da je dobro vidna, ali ni redno vzdrževana in ob vsakem uničenju, poškodovanju ali odstranitvi zamenjana, nadomeščena ali ponovno označena (drugi odstavek 7. člena), oziroma je postavljena v nasprotju s predpisi o javnih cestah (prvi odstavek 8. člena).

(3) Z globo najmanj 1500 eurov se kaznuje lastnik ali od lastnika pooblaščen upravljavec nekategorizirane, če promet na nekategorizirani cesti, ki se uporablja za promet, ni urejen skladno s zakonom in predpisi o javnih cestah ali pravili cestnega prometa oziroma, če prometna signalizacija na njej ni postavljena skladno s predpisi o javnih cestah, če dovoz na nekategorizirano cesto, ki se ne uporablja za promet, ni ostalim udeležencem v prometu prepovedan s predpisano prometno signalizacijo, oziroma ni preprečen z zapornico (22. člen).

(4) Z globo najmanj 4000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki poškoduje, odstrani, prestavi, zakrije ali kakorkoli spremeni prometno signalizacijo ali prometno opremo na cestah ali jo postavi tako, da bi njihova uporaba lahko zavajala udeležence cestnega prometa (drugi odstavek 18. člena).

(5) Z globo najmanj 400 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena.

(6) Z globo najmanj 800 eurov se kaznuje odgovorna oseba upravljavca državne ali občinske ceste, če ni obvestil pristojne policijske postaje, občinskega redarstva in pristojne inšpekcije za ceste o spremembi prometne ureditve na javni cesti (23. člen).

(7) Z globo najmanj 800 eurov se kaznuje lastnik ali od njega pooblaščen upravljavec nekategorizirane ceste, ki se uporablja za promet, če ni obvestil pristojne policijske postaje, občinskega redarstva in pristojne inšpekcije za ceste o spremembi prometne ureditve na nekategorizirani cesti (23. člen).

108. člen

(prekrški v zvezi z zapore ceste zaradi del ali prireditev na cesti)

(1) Z globo najmanj 600 eurov se kaznuje posameznik, ki izvede delno ali popolno zaporo državne ali občinske ceste, potrebno zaradi opravljanja del na cesti ali športne ali druge prireditve na cesti, brez dovoljenja, v nasprotju s pogoji dovoljenja ali preseže v dovoljenju določeni čas njenega trajanja (61. člen oziroma 88. člen).

(2) Z globo najmanj 8000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, z globo najmanj 800 eurov pa odgovorna oseba, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena.

(3) Z globo najmanj 8000 eurov se kaznuje izvajalec rednega vzdrževanja cest, če delno ali popolno zaporo državne ali občinske ceste izvede brez dovoljenja ali v nasprotju z dovoljenjem (60. člen oziroma 88. člen).

(4) Z globo najmanj 4000 eurov se kaznuje izvajalec rednega vzdrževanja državnih cest, ki o izvedbi zapore in o preusmeritvi prometa ne obvesti Prometno informacijskega centra, pristojne policijske postaje, občinskega redarstva in pristojne inšpekcije za ceste najmanj tri dni pred spremembo z elektronskim sporočilom (sedmi odstavek 61. člena).

(5) Z globo najmanj 800 eurov se kaznuje odgovorna oseba izvajalca rednega vzdrževanja državnih cest, ki stori prekršek iz tretjega oziroma četrtega odstavka tega člena

109. člen

(prekrški v zvezi s posegi v cestno telo, cestni svet, cestno telo oziroma varovalni pas javne ceste)

(1) Z globo najmanj 400 eurov se kaznuje posameznik, ki na in v cestno telo javne ceste odvaja vodo, odplake in druge tekočine (prva točka drugega odstavka 18. člena) oziroma spušča po brežinah ceste kamenje, les in drug material ali predmete (druga točka drugega odstavka 18. člena)

(2) Z globo najmanj 4000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena, z globo najmanj 400 eurov pa odgovorna oseba, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena.

(3) Z globo najmanj 600 eurov se kaznuje posameznik, ki v cestni svet javne ceste (tretja točka drugega odstavka 18. člena):

- pušča živali brez nadzorstva, napaja živali v obcestnih jarkih, pase živino ali gradi napajališča za živali,

- namešča in uporablja luči ali druge svetlobne naprave, ki bi lahko zmanjševale varnost prometa,

- postavlja ograje, stebričke, zasadi živo mejo, drevje, trto ali druge visoke nasade ali poljščine, namešča ali odlaga les, opeko, zemljo, drug material ali predmete,

- nasipa zemljišča ali namešča kakršnekoli predmete in s tem povzroča oviranje ali onemogoča nemoten in varen potek prometa,

- postavlja nagrobne plošče in druga spominska znamenja.

(4) Z globo najmanj 6000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, z globo najmanj 600 eurov pa odgovorna oseba, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena.

(5) Z globo najmanj 400 eurov se kaznuje posameznik, ki v cestnem svetu javne ceste namerno zažiga travo, les ali druge odpadne snovi (tretja točka drugega odstavka 18. člena),.

(6) Z globo najmanj 4000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, z globo najmanj 400 eurov pa odgovorna oseba, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena.

(7) Z globo najmanj 500 eurov se kaznuje posameznik, ki v cestnem svetu javne ceste ovira odtekanje vode (tretja točka drugega odstavka 18. člena),.

(8) Z globo najmanj 5000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka z globo najmanj 500 eurov pa odgovorna oseba, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena.

(9) Z globo najmanj 400 eurov se kaznuje posameznik, ki ovira odtekanje vode (tretja točka drugega odstavka 18. člena).

(10) Z globo najmanj 4000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, z globo najmanj 400 eurov pa odgovorna oseba, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena.

(11) Z globo najmanj 400 eurov se kaznuje posameznik, ki orje v razdalji 4 m od cestnega sveta v smeri proti cestišču ali v širini 1 m od cestnega sveta vzporedno s cestiščem (četrti točka drugega odstavka 18. člena).

(12) Z globo najmanj 4000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, z globo najmanj 400 eurov pa odgovorna oseba, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena.

(13) Z globo najmanj 600 eurov se kaznuje posameznik, ki na cestišču javne ceste (peta točka drugega odstavka 18. člena):

- razsipa sipek material, nanaša blato ali ga kako drugače onesnažuje,
- pušča sneg ali led, ki kljub preprekam pade ali zdrsne nanjo,
- onesnaži cesto z olji in mazili ali drugimi snovmi,
- vlačí hlode, veje, skale in podobne predmete kot tudi pluge, brane in drugo kmetijsko orodje ter druge dele tovara.

(14) Z globo najmanj 6000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, z globo najmanj 600 eurov pa odgovorna oseba, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena.

(15) Z globo najmanj 1500 eurov se kaznuje posameznik, ki v varovalnem pasu državne oziroma občinske ceste brez soglasja ali v nasprotju s soglasjem upravljavca ceste gradi ali rekonstruira stavbo ali objekte, ali v njem postavlja kakršnekoli druge objekte ali naprave, ter izvaja kakršnakoli dela na pripadajočih zemljiščih (drugi odstavek 48. člena oziroma 83. člen).

(16) Z globo najmanj 15000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, z globo najmanj 1500 eurov pa odgovorna oseba, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena.

(17) Z globo najmanj 3000 eurov se kaznuje posameznik, ki:

- v območju državne ceste in njenega varovalnega pasu brez soglasja ali v nasprotju s soglasjem gradi objekte in naprave gospodarske infrastrukture (49. člen),
- brez dovoljenja izvaja vzdrževalna in druga dela na gospodarski infrastrukturi (50. člen) na državni cest ali opravlja ta dela v nasprotju z dovoljenjem,
- brez soglasja podira drevesa, spravlja les ali opravlja izkope, vrtanja in druga dela na zemljiščih ali na objektih vzdolž varovalnega pasu državne ceste, ki bi lahko ovirala ali ogrožala promet, poškodovala cesto ali povečala stroške njenega vzdrževanja (51. člen),
- vrste in obsega del pri pogoždovanju ali urejanju hudournikov ter deročih rek ne prilagodijo tako, da se zavaruje državna cesta (56. člen),
- brez soglasja gradi žičniške naprave nad državnimi cestami ali ne zavaruje žičnice z ustrezno lovilno napravo (57. člen),
- brez soglasja ob cesti odpira kamnolome, peskokope in glinokope, ki bi lahko vplivali na stabilnost cestnega telesa, vzdrževanje državne ceste ali varnost prometa na njej (58. člen),
- brez soglasja opravlja dela zunaj varovalnega pasu državne ceste, ki bi lahko povzročila spremembo vodostaja oziroma višine podzemnih voda in tako vplivala na cesto in varnost prometa na njej, ali jih opravlja v nasprotju s pogoji tega soglasja (59. člen),
- brez soglasja postavi tablo, napis in drug objekt ali napravo za slikovno in zvočno obveščanje in oglaševanje v območju državne ceste ali jih postavi oziroma vzdržuje v nasprotju s pogoji iz soglasja (65. člen).

(18) Z globo najmanj 30000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, z globo najmanj 3000 eurov pa odgovorna oseba, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena.

(19) Z globo 5000 eurov se kaznuje pravna oseba, ki kot upravljavec gospodarske infrastrukture takoj ne obvesti izvajalca rednega vzdrževanja ceste o nujnih vzdrževalnih in drugih delih na svoji gospodarski infrastrukturi v območju državne ceste oziroma ne obvesti upravljavca državne ceste in izvajalca rednega vzdrževanja ceste o končanju teh del (tretji odstavek 50. člena).

(20) Z globo najmanj 500 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz devetnajstega odstavka tega člena.

110. člen

(prekrški v zvezi s priključki na javno cesto)

(1) Z globo najmanj 2000 eurov se kaznuje posameznik, ki brez soglasja gradi ali rekonstruira priključek na državno cesto (53. člen) oziroma občinsko cesto (85. člen) ali ga gradi ali rekonstruira v nasprotju s tehničnimi in drugimi pogoji tega soglasja.

(2) Z globo najmanj 20000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo najmanj 2000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

111. člen

(prekrški v zvezi z izvajanjem vzdrževalnih del v javno korist)

(1) Z globo najmanj 800 eurov se kaznuje odgovorna oseba investitorja vzdrževalnih del v javno korist, ki se izvajajo v nasprotju s predpisi o javnih cestah (prvi odstavek 8. člena);

(2) Z globo najmanj 800 eurov se kaznuje odgovorna oseba investitorja vzdrževalnih del v javno korist, če izroči cesto, cestni odsek ali cestni objekt v neomejeno uporabo brez odločbe ministra, pristojnega za promet, oziroma brez odločbe župana (tretji odstavek 16. člena).

112. člen

(prekrški v zvezi s poljem preglednosti ceste)

(1) Z globo najmanj 2000 eurov se kaznuje lastnik oziroma uporabnik zemljišča, ki ravna v nasprotju z omejitvami uporabe zemljišča v polju preglednosti (62. člen oziroma 84. člen) .

113. člen

(kršitev obveznosti uskladitve del)

(1) Z globo 8000 eurov se kaznuje za prekršek upravljavec gospodarske javne infrastrukture, ki v ali ob cestnem svetu državne ceste načrtuje objekte in naprave in o tem ne obvesti direkcije ali ji ne da na razpolago potrebnih podatkov (34. člen)

(2) Z globo najmanj 800 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka tudi odgovorna oseba upravljavca.

(3) Z globo najmanj 800 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba direkcije, če pred začetkom gradnje ali rekonstrukcije državne ceste ne obvesti upravljavcev druge gospodarske javne infrastrukture, ki je zgrajena v ali ob cestnem telesu državne ceste zaradi pravočasne medsebojne uskladitve del (36. člen)

XIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

116. člen

(prehodno obdobje)

(1) Upravni in inšpekcijski postopki, ki so se začeli pred začetkom tega zakona se dokončajo po dosedanjih predpisih.

(2) Postopki o prekrških, ki so bili storjeni pred začetkom uporabe tega zakona se dokončajo po dosedanjih predpisih, razen v primerih, ko je za storilca ta zakon milejši.

117. člen
(razveljavitve določb ZJC)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o javnih cestah (Uradni list RS, št....). razen določb, ki se uporabljajo še naprej.....

118. člen
(razveljavitve določb ZVCP-1)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati določbe ... člena Zakona o varnosti cestnega prometa.

119. člen
(rok za izdajo predpisov)

Vlada izda predpise iz ... člena v štirih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Minister, pristojen za promet, izda predpise iz ... člena v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

120. člen
(veljavnost predpisov, izdanih na podlagi ZJC)

Po uveljavitvi tega zakona ostanejo v veljavi in se še naprej uporabljajo kot skladni s tem zakonom naslednji predpisi, izdani na podlagi Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št.):

- Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe vzdrževanja državnih cest in o koncesiji te javne službe Ur.l. RS, št. 14/2009
- Uredba o merilih za kategorizacijo javnih cest Ur.l. RS, št. 49/1997 in sprememba Ur. L. RS, št. 113/2009
- Uredba o kategorizaciji državnih cest Ur.l. RS, št. 33/1998, št. 48/1999, 102/1999, 69/2000, 79/2000, 97/2000, 62/2001, 82/2001, 52/2002, 95/2002, 18/2003, 65/2003, 119/2003, 131/2004 Odl.US: U-I-96/02-20, 86/2005, 118/2005, 71/2006, 98/2006, 116/2007, 23/2009
- Uredba o določitvi višine povračil in drugih pogojev za oddajo in uporabo površin za opravljanje spremljajočih dejavnosti na in ob javni cesti, na katerih se opravljajo spremljajoče dejavnosti Ur.l. RS, št. 68/2002
- Uredba o tehničnih normativih in pogojih za projektiranje cestnih predorov v Republiki Sloveniji Ur.l. RS, št. 48/2006, št. 54/2009
- Pravilnik o vrstah vzdrževalnih del na javnih cestah in nivoju rednega vzdrževanja javnih cest Ur.l. RS, št. 62/1998
- Pravilnik o tehničnih normativih in minimalnih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati avtobusna postajališča na glavnih in regionalnih cestah Ur.l. RS, št. 37/2003
- Pravilnik o prometni signalizaciji in prometni opremi na javnih cestah Ur.l. RS, št. 46/2000, št. 110/2006, 49/2008, 64/2008 (65/2008 popr.)
- Pravilnik o projektiranju cest Ur.l. RS, št. 91/2005, št. 26/2006
- Pravilnik o omejitvi uporabe državnih cest za promet tovornih vozil, katerih največja dovoljena masa presega 7,5 ton Ur.l. RS, št. 102/2006
- Pravilnik o načinu označevanja javnih cest in o evidencah o javnih cestah in objektih na njih Ur.l. RS, št. 49/1997, št. 2/2004
- Pravilnik o minimalnih pogojih za projektiranje, graditev in uporabo avtobusnih postajališč Ur.l. SRS, št. 17/1982, št. 37/2003

- Pravilnik o načinu označevanja in zavarovanja del na javnih cestah in ovir v cestnem prometu Ur.l. RS, št. 116/2006, št. 88/2008
- Odredba o obvezni uporabi tehnične specifikacije za javne ceste, ki določa naprave in ukrepe za umirjanje prometa na cestah Ur.l. RS, št. 118/2000
- Navodilo o pripravljanju in izdajanju tehničnih specifikacij za javne ceste Ur.l. RS, št. 69/1998
- Navodilo o označitvi in zavarovanju vozil, ustavljenih na avtocestah in hitrih cestah ob izločanju Ur.l. RS, št. 91/2009

121. člen
(podelitev javnega pooblastila)

(1) V Zakonu o Družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. -) se tretji odstavek 3. č člena spremeni tako, da se glasi:

»- z odredbo določi prometno ureditev na avtocestah in hitrih cestah (64. člen). Sestavni del odredbe je lahko elaborat prometne ureditve. Prometna ureditev obsega zlasti določitev omejitev hitrosti, določitev prepovedi prehitovanja ter določitev drugih prepovedi, obveznosti ali omejitev, razen omejitev uporabe državne ceste iz 48. člena tega zakona. Prometna ureditev iz tega člena mora biti označena s predpisano prometno signalizacijo.«

122. člen
(rok za uskladitev občinskih predpisov)

Občine morajo svoje predpise uskladiti z določbami tega zakona najkasneje do ...

Do poteka roka iz prejšnjega odstavka se uporabljajo določbe občinskih predpisov, veljavnih do uveljavitve tega zakona.

123. člen
(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.